

VERKKO-OPETUKSEN KEHITTÄMINEN POLISIAMMATTIKORKEAKOULUN VOIMANKÄYTÖN OPETUKSESSA

Samuli Lahtinen

Muuntokoulutus 2019

<p>Tekijä Samuli Lahtinen</p>	<p>Tutkinto Poliisi AMK muuntokoulutus</p>
<p>Julkaisun nimi Verkko-opetuksen kehittäminen Poliisiammattikorkeakoulun voimankäytön opetuksessa</p>	<p>Julkisuusaste Julkinen</p>
<p>Ohjaajat 1.Kirsi Viitanen 2.Kimmo Kuukasjärvi</p>	<p>Opinnäytetyön muoto Toiminnallinen opinnäytetyö</p>
<p>Tämän toiminnallisen opinnäytetyön aiheena on Moodle -oppimisympäristöön tuotetut, Poliisiammattikorkeakoulun voimankäytön kahteen harjoitukseen liittyvät oppimistehtävät, jotka korvaavat kyseisiin harjoituksiin liittyvät orientoivat luennot. Oppimistehtävien avulla tein pilotin, jossa yksi luokka Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoita suoritti verkkotehtävät ja osallistui niiden pohjalta voimankäytön harjoituksiin.</p> <p>Pilotin ensisijaiset tavoitteet on selvittää, kuinka opiskelijat selviävät harjoituksista verkko-opetuksen avulla ja kuinka he suhtautuvat verkossa tapahtuvaan orientaatioon luennon sijasta.</p> <p>Kasvavat ryhmäkoot pakottavat pohtimaan erilaisia keinoja tehostaa opetusta opetusresurssien pysyessä samana tai jopa pienentyessä. Verkko-opetuksen lisääminen ja kehittäminen on varteenotettava keino huolehtia laadukkaasta opetuksesta ja osaltaan keventää opettajien työkuormaa.</p> <p>Työn teoreettinen viitekehys käsittää pedagogiikkaa sulautuvan opetuksen näkökulmasta sekä Poliisiammattikorkeakoulun olemusta opiskelijakeskeisenä oppimisympäristönä. Lisäksi Moodle -oppimisympäristöä tarkastellaan toteutukseen liittyvien tenttien ja tehtävien näkökulmasta.</p> <p>Keskeisenä sisältönä on produktin raportti tukeutuen toiminnallisen opinnäytetyön perusrakenteisiin.</p>	
<p>Sivumäärä 59</p>	<p>Tarkastuskuukausi ja -vuosi 12/2019</p>
<p>Avainsanat Polamk, voimankäyttö, verkko-opetus</p>	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	3
1.1. Opinnäytetyön lähtökohdat	4
1.2. Toiminnallinen opinnäytetyö.....	5
1.3. Opinnäytetyön tavoite	8
2 POLAMK OPPIMISYMPÄRISTÖNÄ.....	10
2.1. Polamkin strategia.....	11
2.2. Polamkin pedagoginen strategia	13
2.3. Verkko-opetuksen tähtimalli ja sähköiset oppimisympäristöt.....	15
2.4. Laadunhallinta	17
3 BLENDED LEARNING JA OPPIMINEN POLAMKISSA	19
3.1. Sulautuvan opetuksen muodostuminen.....	20
3.2. Opiskelijakeskeinen oppiminen.....	22
3.3. Asiantuntijuuden muodostuminen oppimisen seurauksena	25
4 MOODLE -VERKKO-OPETUSYMPÄRISTÖ	29
4.1. Mikä on Moodle?.....	29
4.2. Moodlen rakenne ja käyttö	30
4.3. Moodle -tentit	31
5 VERKKOTEHTÄVÄT-PRODUKTIO	34
5.1. Passiiviset suojavälineet.....	36
5.2. Passiiviset suojavälineet -harjoituksen toteutus.....	37
5.3. Pakkopysäytys ja vaarallisen henkilön kiinniotto ajoneuvosta	41
5.4. Pysäytys ja kiinniotto -harjoituspäivän toteutus	43
5.5. Produktion vaiheiden toteutuminen	45
6 YHTEENVETO JA POHDINTA	47
6.1. Opiskelijoiden palaute.....	47
6.2. Opiskelijoiden suoriutuminen verkkotehtävissä.....	52
6.3. Pohdintaa	55
LÄHTEET	57

1 JOHDANTO

Valitsin tämän toiminnallisen opinnäytetyöni aiheeksi testata ja kehittää verkossa tapahtuvaa opetusta omassa työssäni Polamkin voimankäytön opettajana. Ajatus syntyi pitkälti opintoihini liittyvällä ammattikorkeakoulun opettajan pedagoginen osaaminen -kurssilla, jolla perehdyttiin erilaisiin pedagogisiin menetelmiin ja verkko-opetuksen ja oppimisen työkaluihin. Yksi vahva motivaatio tehdä tähän aihepiiriin kuuluva työ oli se, että pystyin näin parhaiten yhdistämään työn ja opiskelun sekä oman oppimisen. Tosi-asiahan on se, että kaikessa opetuksessa, niin peruskouluissa, lukioissa ja ammattikorkeakouluissa, verkko-opetuksen lisääminen ja kaiken tietotekniikan hyödyntäminen on kasvava trendi, on ollut jo pitkään. Polamkissa opiskelijamäärät ovat kasvaneet ja opetustyö tehdään pitkälti kuitenkin samoilla resursseilla kuin ennenkin. Tästä syystä on pakko miettiä erilaisia ratkaisuja tuottaa laadukas ja monipuolinen opetus.

Toinen puolesta puhuva seikka verkko-opetuksen lisäämiselle on se, että kaikenlainen tietotekniikan hyväksikäyttö lisääntyy myös työelämässä, joten on luontevaakin kannustaa opiskelijoita käyttämään sähköisiä järjestelmiä opiskelussa ja työssä. Tämä väittämä perustuu omaan työkokemukseeni poliisiorganisaatiossa. Viimeisen viiden vuoden aikana kaikki työssä saatu uusien lakien ja järjestelmien koulutus on tapahtunut verkko-opetuksen kautta.

Tällä hetkellä voimankäytön AMK -opetuksessa verkon avulla tapahtuvaa opetusta on melko vähän. Ampuma-ase koulutukseen sisältyy itsenäisen harjoittelun sääntöihin liittyvä pakollinen opintomateriaali, jonka verkko-opiskeluun on varattu kaksi oppituntia. Myös vapaavalintaiseen konepistoolikurssiin sisältyy verkossa tehtävä tentti ja itseopiskeluun tarkoitettua materiaalia. Lisäksi opiskelijoille annettavaan voimankäyttövälineiden skaalaan lisätään etälamautin käyttäjäkoulutus, joka tulee sisältämään verkko-opetusta.

Voimankäytön viimeisen osajakson lopussa opiskelijat antavat verkossa palautteen saamastaan opetuksesta. Tämän lisäksi muita velvoitteita verkko-opetuksen suhteen ei ole. Toki pitää muistaa, että voimankäytön opetuksessa iso painoarvo annetaan käden taitojen ja eri voimankäyttövälineiden opettamiselle ja harjoittelulle kontaktiopetuksessa. Kyse on paljolti motorisista taidoista joiden oppiminen vaatii toistoja ja fyysistä tekemistä. Siksi onkin edelleen tärkeää, että voimankäytön koulutuksen painopiste pysyy nimenomaan fyysisessä tekemisessä ja taidon opettamisella ja oppimisella on suuri merkitys.

Ammatillisen opettajan tai työpaikkakouluttajan työssä taitojen opettaminen on keskeisessä asemassa (Salakari 2007, 7.)

Huomionarvoinen seikka on, että kaikki poliisin toiminta ja varsinkin voimankäyttö, pitää perustua lakiin ja toimivaltaan. Lisäksi välineisiin ja varusteisiin liittyy paljon erilaista teknistä tietoa joka pitää hallita, jotta välineitä voidaan käyttää turvallisesti ja tehokkaasti. Kaikki tämä teoreettinen tieto pitää myös opiskelijoille tarjota fyysisen harjoittelun pohjaksi ja tueksi, joten tässä kohtaa verkko-opetuksen lisääminen ja hyödyntäminen on paikallaan.

Verkko-oppimisen yhteydessä käytetään yhä useammin termiä *blended-learning*, joka tarkoittaa verkko-opetuksen ja erilaisten oppimisympäristöjen sulauttamista. Oppiminen viedään yhden ympäristön sijaan autenttisiin tilanteisiin ja tiloihin, joka edistää oppimista (Koli 2008, 16).

1.1. Opinnäytetyön lähtökohdat

Opinnäytetyöni produktio perustuu Moodle -verkko-oppimisympäristöön tuotettaviin verkkotehtäviin. Kuvaan Moodle -verkko-opetusympäristön toimintaa yleisesti Moodlen perusteet 2009 -teokseen pohjautuen siinä määrin kuin katson sen olevan tässä työssäni tarpeellista. Kyseisen kirjan on kirjoittanut vuonna 2009 pitkän linjan tietotekniikan asiantuntija, diplomi-insinööri Samuli Karevaara.

Polamkin pedagogista näkemystä avaan paitsi Polamkin toimintakäsikirjan ja strategian kautta, niin myös Merja Laitisen ja Kirsi Viitasen laatiman ops-oppaan kautta. Laitinen ja Viitanen toimivat kumpikin koulutussuunnittelijoina Polamkissa. Lisäksi olen käyttänyt Hanne Kolin teosta Verkko-ohjauksen käsikirja, joka tuo näkökulmia oppimisen ja verkko-opetuksen prosessiin.

Oppimisprosessi ja sen ohjaamisen suunnittelu ja toteuttaminen verkossa on vaativa ja kokonaisvaltainen prosessi. Opettajalla, joka suunnittelee ja laatii verkkoon opetusmateriaalia, on oltava käsitys siitä miten ihminen oppii. Lisäksi opettajalla tulee olla empatiakykyä asettuessaan opiskelijan rooliin pohtimaan prosessia myös opiskelijan näkökulmasta. Osaamistavoitteet ovat lähtökohta oppimisprosessin suunnittelulle ja toteutukselle. (Koli 2008, 18)

Sulautuvan opetuksen (blended learning) käsite on myös osa työni teoreettista viitekehystä ja luo oikeastaan pohjan koko ajatukselle tuottaa voimankäytön opetukseen luentoja korvaavat verkkotehtävät ja pohjustaa näillä sitten fyysinen harjoittelu ja taidon opettaminen. Sulautuvaan opetukseen keskittyvässä luvussa tarkastellaan oppimisprosessia myös opiskelijan näkökulmasta. Sulautuvan opetuksen käsitteeseen käytän lähdemateriaalina mm. Taina Joutsenvirran ja Arja Kukkosen teosta Sulautuva opetus 2009.

Olen opinnäytetyöstäni rajannut pois kaiken uuden opiskelumateriaalin tuottamisen. Tämä siksi, että voimankäytön koulutusmateriaalia on hiljattain päivitetty ja materiaalia on runsaasti. Hyödynnän työssäni täysin näitä valmiita tuotoksia. Moodleen on tätä materiaalia ladattu opiskelijoiden saataville jotta he voivat oma-aloitteisesti sitä hyödyntää. Pelkkä materiaalin saataville asettaminen ei kuitenkaan täytä verkko-opetuksen vaatimuksia. Avaan luvussa 2.3. verkko-opetuksen määritelmiä.

Parin viime vuoden aikana me opettajat voimankäytön osaamisalueella olemme tarkastelleet tilastoja, kuinka paljon opiskelijat viettävät aikaa Moodlen parissa. Tosiasia on se, että valtaosa ei edes kirjaudu näihin voimankäytön osioihin opintojensa aikana. Samaa viestiä olen saanut henkilökohtaisesti, kun olen harjoituspäivän alussa esittänyt kysymyksen; Kuinka moni on Moodlessa käynyt etukäteen tutustumassa kontaktiopetuksen päivän teemaan? Käsiä ei juuri nouse.

Toisaalta tämän kyllä ymmärtää, opinnot sisältävät muutenkin paljon kaikenlaisia velvoitteita ja vapaaehtoiseen tutkiskeluun ei välttämättä riitä mielenkiintoa. Lisäksi jos itseopiskelua ei ole mitenkään velvoitettu tai vaadittu, on luonnollista että se jää vähemmälle.

1.2. Toiminnallinen opinnäytetyö

Opinnäytetyöni toiminnallinen osuus käsittää produktiona kehittämistyön, jossa suunnittelin ja toteutin Moodle -verkko-opetusympäristöön tehtävät, joiden tarkoitus on valmistaa ja orientoida opiskelija kontaktiopetukseen.

Valitsin produktioni kohteeksi kaksi erillistä harjoituskokonaisuutta, passiiviset suojavälineet ja pakkopysäytys / vaarallisen henkilön kiinniotto ajoneuvosta. Olen tästä työs-

tä rajannut pois kaiken poliisitaktiikkaan liittyvän, koska työni tulee olla julkinen. Ja toisaalta tarkoitus on käsitellä aihetta nimenomaan pedagogiikan ja verkko-opetuksen kehittämisen näkökulmasta, joten syvällisempi harjoitusten taktisen sisällön avaaminen ja kuvaaminen ei ole tarpeenkaan.

Tulen työni produktiota kuvaavassa luvussa esittelemään harjoitusten sisällön ja rakenteen tarkemmin siltä osin kuin kokonaisuuden kannalta on tarpeen ja mahdollista ilman, että työssä esitellään vain viranomaiskäyttöön tarkoitettuja salattuja asiakirjoja tai poliisitaktiikoita.

Toiminnallisen opinnäytetyön rakenteeseen ja prosessin kulkuun olen oman toimintani tueksi perehtynyt yliopettaja Kari Salosen teokseen *Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön* 2013.

Salosen teos on opas toiminnalliseen opinnäytetyöhön, joka on kohdennettu niin opiskelijoille kuin opettajille. Oppaan yksi tavoite on selkeyttää toiminnalliseen opinnäytetyöhön liittyvää termistöä ja käytänteitä ja tätä kautta parantaa opinnäytetöiden laatua ja syntyprosesseja. (Salonen, 2013)

Toisena keskeisenä tavoitteena Salonen mainitsee pedagogisen lähestymistavan ajatukseen se, että opiskelija omaksuisi oppaassa kuvatut toiminnallisen opinnäytetyön proseduurit siten, että kykenisi työelämässä soveltamaan opittuja toimintamalleja erilaisiin hankkeisiin ja projekteihin.

Salosen mukaan tutkimuksellinen, toiminnallinen ja myös taiteellinen opinnäytetyö ovat paljolti toistensa kaltaisia. Kaikissa muodoissa pohjalla pitää olla tietopohja eli teoreettinen viitekehys, jokin menetelmä tiedon hankintaan ja käsittelyyn. Työt etenevät yleensä loogisesti suunnitelman pohjalta noudattaen etukäteen linjattua rajausta. Lopputuloksena kaikissa syntyy jokin tuotos joka on arvioitavissa. Keskeiset erot ilmenevät muun muassa opinnäytetöissä käytettävistä menetelmissä ja aineistoissa sekä tuloksissa ja niiden raportoinnissa. Raporttien rakenteet ja ulkoasut ovat yleisesti erilaisia erityyppisissä tutkimuksissa.

Salonen kuvaa kehittämishankkeen yhdellä ymmärrettävällä kuviolla, jota hän nimittää *kehittämishankkeen kokonaiskuvaukseksi*.

Salonen on ottanut oppaansa kehittämistoimintaa kuvaavat mallit Timo Toikon ja Tee-mu Rantasen teoksesta *Tutkimuksellinen kehitystoiminta 2009*, jossa toimintaa on tar-

kasteltu neljän ideaalimallin kautta. Nämä neljä mallia ovat *lineaarinen malli*, *spiraalimalli*, *tasomalli* ja *spagettimainen malli*. Salonen on ottanut oppaaseen näistä kaksi mallia, lineaarisen ja spiraalimallin. (Salonen, 2013).

Lineaarisisessa mallissa työ etenee suoraviivaisesti tavoitteen määrittelystä suunnitteluun, siitä toteutukseen ja päättyy arviointiin. Lineaarinen malli näyttää paperilla yksinkertaiselta ja onkin siksi saanut osakseen kritiikkiä.

Spiraalimallissa puolestaan on neljä termiä; *tehtävä/perustelu*, *organisointi*, *toteutus* ja *arviointi*. Nämä muodostavat kehän ja työn edetessä muodostetaan aina uusi kehä jossa edellisen vaiheen tulos arvioidaan aina uudelleen. Spiraalimallia on kuvattu reflektiiviseksi ja vuorovaikutteiseksi.

Salonen on yhdistänyt spiraalimallin ja lineaarisen mallin vahvuudet ja kuvaa tätä yhdistelmää *konstruktivistiseksi malliksi*. Mallin ajatuksena on ymmärtää ja hallita kokonaisvaltaisesti koko kehitystoiminnan prosessi. Salonen pohjaa mallinsa spiraali- ja lineaarimallin moniin samankaltaisuuksiin. Salosen mallissa korostuvat osallistuva työskentely ja yhteisöllisyys.

Konstruktivistisen malli voidaan jakaa kuuteen vaiheeseen;

Aloituvaiheessa on ilmennyt jokin *kehittämistarve* jonkin tietyn *kehittämistehtävän* kautta tietyssä *toimintaympäristössä*. Tässä suuntaa antavassa vaiheessa on jo ajatus mukana olevista *toimijoista*. Avoin dialogi lopputulokseen vaikuttavista seikoista on tässä vaiheessa ensiarvoisen tärkeää ja ne on syytä kirjata.

Suunnitteluvaihe käsittää kaiken hankkeeseen liittyvän tarkkaa kirjaamista *kirjalliseen kehittämissuunnitelmaan*. Suunnitelmasta ilmenee kaikki oleelliset asiat kuten mm. aikataulut, menetelmät, aineistot toimijat, vastuut ja tavoitteet. Kaikkea ei pysty tarkasti suunnittelemaan eikä kaikissa suunnitelmassakaan voi aina pysyä vaan suunnitelman tulee olla myös tarpeen mukaan joustava. Mutta hyvä runkosuunnitelma pitää olla.

Esivaiheeseen siirrytään heti hyvän suunnitelman kautta. Käytännössä tämä tarkoittaa työn tekijöiden jalkautumista "kentälle" siihen toimintaympäristöön, jossa työskentely tapahtuu. Vaihe voi olla ja yleensä on ajallisesti lyhyehkö.

Työstövaihe tarkoittaa nimensä mukaisesti sitä jaksoa, kun hankeen eteen tehdään aktiivisesti työtä tavoitteen ja lopputuotteen vaatimusten mukaisesti. Vaihe on koko hankkeen toiseksi tärkein vaihe ja todennäköisesti kestoaltaan ja vaativuudeltaan kaikkein haastavin. Työstövaihe käsittää paljon uusien asioiden opettelua ja kehitystoimintaan kuuluvien mekaniikoiden hallintaa kokonaisvaltaisesti. Tämä vaihe on ammatillisen kehittymisen kannalta kaikkein antoisin. Saatu ohjaus, vertaistuki ja palaute ovat keskeisiä käsitteitä onnistumisen ja kehittymisen kannalta.

Tarkistusvaiheessa hankkeen eri toimijat arvioivat yhdessä tuotosta. Seurausena voi olla tuotoksen palauttaminen työstövaiheeseen tai siirtäminen viimeistelyyn. Salonen on teoksessaan erottanut tämän vaiheen kokonaan omaksi jaksoksi, mutta todellisuudessa erilaista tarkistamista tapahtuu prosessin jokaisessa vaiheessa.

Viimeistelyvaiheessa jo lähes valmista tuotosta viilataan julkaisukuntoon. Tuotos on viimeisteltävä ja lisäksi pitää laatia kehityshankeraportti. Tuotos ja raportti yhdessä muodostavat toiminnallisen opinnäytetyön.

Valmis tuotos julkaistaan ja levitetään sovitusti. Tuotos voi olla malli, kuvaus, opas, kirja, esite, toimintapäivä tai kansio. Toiminnalliselle opinnäytetyölle on tyypillistä että tuotos on konkreettinen. (Salonen, 2013, 15-21).

Tunnistan Salosen esittämiä teorioita ja vaiheita toteutuneeksi myös omassa opinnäytetyöprosessissa. Palaan työvaiheiden kuvaamiseen ja toteutumiseen tämän työn viidennessä luvussa.

1.3. Opinnäytetyön tavoite

Nämä työni kohteena olevat voimankäytön harjoitukset normaalisti koostuvat orientoivasta luennosta ja teemaan liittyvistä harjoitteista. Työni keskeinen tavoite on korvata orientoiva luento verkko-opetuksen kautta tapahtuvalla orientaatiolla. Kuvaan produktiota käsittelevässä luvussa 5 tarkemmin orientaatioiden sisältöä ja teknistä toteutusta.

Kantava ajatus ja visio ovat, että opiskelija veloitetaan suorittamaan verkossa tehtävät, joiden kautta hän saa riittävät teoriavalmiudet osallistua käytännön harjoituksiin. Suo-

riutuakseen tehtävistä, opiskelijan tulee perehtyä opiskelumateriaaliin. Näin pystyttäisiin kullekin harjoitukselle varattu aikaikkuna hyödyntämään kokonaisuudessaan aktiiviselle tekemiselle.

Järjestely vastaisi opiskelijoiden palautteisiin, joissa he toivovat lisää suoritteita ja toistoja harjoitteisiin. Verkko-opiskeluun käytetty aika voitaisiin ottaa 14 tunnin itsenäisen opiskelun tuntikehyksestä. Tavoitteena on paitsi lisätä opiskelijoille mahdollisuus lisätä toistoja fyysisissä harjoitteissa, niin myös keventää opettajien taakkaa toistuvien luentojen osalta.

Tätä opinnäytetyötä varten sain voimankäytön vastuuopettajalta, komisario Jani Vainiolta, luvan toteuttaa oman ratavastuuluokkani kanssa pilotin, jossa kyseiset luennot korvataan verkkotehtävällä. Koko luokka osallistui produktioon ja he suorittivat kahdessa osassa verkkotehtävät. Puoli luokkaa teki verkkotehtävät passiivisten suojavälineiden harjoituksessa ja puoli luokkaa pakkopysäytyksessä. Lopuksi tein analyysia pilotin onnistumisesta opiskelijoiden suoriutumisen ja palautteen perusteella. Tuloksia avaani työni kuudennessa luvussa.

Toinen työni tavoite toteutetun produktion lisäksi on yksinkertaisesti oman osaamisen ja ennen kaikkea oppimisen kehittäminen. Tiedonhankinta eri lähteistä ja sen kokoaminen tämän työn alle on keskeinen haaste ja henkilökohtaisen kehittymisen kohde. Pedagogiikan eri teorioihin tutustuminen tämän työn kautta on ollut antoisaa. Olen opinnäytetyöprosessin myötä alkanut pohtia omaa opettamistani uusista näkökulmista ja uskon, että pystyn jatkossakin kehittymään kouluttajan tai opettajan roolissa opittujen uusien kokonaisuuksien myötä.

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyön yhtenä tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa itseään kiinnostavassa aiheessa taidon tai edes jonkinlaiset kyvyt kehittää osaamisen taidon tasolle myöhemmin. Kyse on ns. hyvästä noviisitasosta. (Airaksinen & Vilkkä 2004).

2 POLAMK OPPIMISYMPÄRISTÖNÄ

Tässä toisessa luvussa tarkastellaan hieman Polamkin organisaatiota, strategiaa ja pedagogisia linjauksia Polamkin toimintakäsikirjaan ja strategisiin linjauksiin perustuen. Aivan alkuun on hyvä hahmottaa Polamkin sijoittumista poliisiorganisaatiossa ja luonnetta poliisiyksikkönä, jotta on helpompi muodostaa kokonais käsitys Polamkista oppimisympäristönä.

Poliisin toimialan valvonnasta ja ohjauksesta vastaa Sisäministeriö. Ministeriön alaisuudessa toimii Poliisihallitus, joka ohjaa ja johtaa operatiivista poliisitoimintaa poliisiyksiköissä. Poliisiyksiköitä ovat 11 erillistä poliisilaitosta, Keskusrikospoliisi (Krp) ja Poliisiammattikorkeakoulu. Poliisilaitokset hoitavat paikallispoliisitoimintaa pääpoliisiasemien, poliisiasemien ja palvelupisteiden verkostolla. Krp ja Polamk ovat valtakunnallisia poliisiyksiköitä. Suojelupoliisi toimii suoraan sisäministeriön alaisuudessa. (Polamk toimintakäsikirja 2019.)

Laki Poliisiammattikorkeakoulusta (1164/2013) määrittelee yksikön tehtäväksi;

- 1) antaa sisäisen turvallisuuden alalla tutkimukseen ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja johtamistehtäviin sekä tukea yksilön ammatillista kasvua ja edistää elinikäistä oppimista;
- 2) harjoittaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä, joka palvelee poliisitoiminnan ja sisäisen turvallisuuden suunnittelua ja kehittämistä sekä Poliisiammattikorkeakoulun opetusta.

Polamkille määrättyjä koulutustehtäviä on vielä erikseen säädelty tarkemmin Valtioneuvoston asetuksella Poliisiammattikorkeakoulusta 282/2014. Oppilaitosta johtaa rehtori. Oppilaitoksen toiminta on jaettu kolmeen ydinprosessiin; *opetus ja oppiminen, tutkimus ja kehittäminen (TKI -toiminta)*. Oppilaitoksen henkilöstö on jaettu seitsemälle eri osaamisalueelle; *operatiiviset valmiudet, yleisvalmiudet, erityisvalmiudet, TKI -toiminta, poliisikoiratoiminta, opiskelija palvelut ja yhteiset toimintaedellytykset*. Oppilaitoksen henkilöstö toteuttaa ydinprosesseja kullakin osaamisalueella tehden yhteistyötä toistensa kanssa.

Polamkissa toimii oma hallitus, jonka ydintehtävä on kehittää laitoksen toimintaa. Rehtori toimii puheenjohtajana kaksitoistajäsenisessä toimielimessä. Hallituksen linkaari on kolme vuotta kerrallaan. Poliisihallitus määrää jäsenet siten, että neljä tulee laitoksen

henkilökunnasta, neljä opiskelijoista ja neljä jäsentä sisäisen turvallisuuden yhteistyöelimistä tai yhteisöistä. Lisäksi toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä avustaa Sisäministeriön erikseen asettama valtuuskunta jossa jäseniä on kattavasti sekä eri sidosryhmistä että omasta oppilaitoksen organisaatiosta.

Polamk tuottaa sisäisen turvallisuuden alalta seuraavia ammattikorkeakoulututkintoja;

1. *poliisin ammattikorkeakoulututkinto, johon liitetään koulutusalan mukaan tutkintonimike poliisi (AMK), polis (YH), Bachelor of Police Services*
2. *pelastusalan ammattikorkeakoulututkinto, johon liitetään koulutusalan mukaan tutkintonimikepelastusalan päällystötutkinto (AMK), Bachelor of Rescue Services*

Polamkissa voi suorittaa myös sisäisen turvallisuuden alan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon, johon liitetään koulutusalan mukaan tutkintonimike poliisi (ylempi AMK), polis (HYH), Master of Police Services. (Poliisiammattikorkeakoulun toimintakäsikirja 2019)

2.1. Polamkin strategia

Polamkin tehtävä on kouluttaa poliisit Suomeen. Kyseessä on valtakunnan ainoa poliiseja kouluttava oppilaitos. Oppilaitoksen korkea tavoite on kouluttaa osaavia ja ammatitaitoisia poliiseja joita yhteiskunta arvostaa. Poliisien opettamisen lisäksi Polamk tutkii sisäiseen turvallisuuteen liittyviä ilmiöitä ja ongelmia ja kehittää ammattikorkeakoulu-toimintaa. Polamk haluaa olla huipputason oppilaitos niin Suomen poliisien opettamisessa kuin myös kansainvälisessä korkeakoulumaailmassa. Oppilaitoksen osaamista ja tietotaitoa käytetään monipuolisesti yhteiskunnan turvallisuuteen liittyvissä haasteissa. Jotta tavoitteet voidaan saavuttaa, on käytettävissä oltava osaava ja motivoitunut henkilökunta. Polamk pyrkii tarjoamaan henkilöstölleen monipuoliset mahdollisuudet laajentaa toimenkuvaansa ja oppia jatkuvasti uutta.

Polamk noudattaa toiminnassaan ohjaavina arvoina *oikeudenmukaisuutta, osaamista, palvelua ja henkilöstön hyvinvointia*. Polamk on paitsi poliisiyksikkö, niin myös korkeakoulu. Tämän myötä rakentava kriittisyys, tutkimukseen perustuva tieto ja sen hyö-

dyntäminen sekä vanhan kyseenalaistaminen ja uuden kehittäminen ovat keskeisiä teemoja Polamkin toiminnassa.

Polamkin strategiakausi on määritelty viisivuotiseksi. Viimeisin päivitys on tehty 2019 ja seuraavan kauden suunnittelutyö on rehtorin johdolla jo käynnistetty. Poliisiammattikorkeakoulu pyrkii noudattelemaan ylemmän hallinnon tason strategiaa. Edellä kuvattu oppilaitoksen valtuuskunta auttaa strategian suunnittelussa. Toiminta pyrkii olemaan tulevaisuuteen suuntaavaa ja muutostrendejä ennakoivaa. Tätä Poliisiammattikorkeakoulun päästrategiaa tarkentavat ydinprosessien pedagogiset linjaukset ja TKI -toiminnan linjaukset.

Polamk noudattaa toiminnassaan tulohajautusjärjestelmää. Yksikkö käy vuosittain Poliisihallituksen kanssa tulossopimusneuvottelut. Sopimuksessa määritellään seuraavan vuoden keskeiset tavoitteet. Polamk esittää omat tavoitteensa strategialähtöisesti ja tulossopimuksessa tarkennetaan koko strategiakauden tavoitteita. Tulossopimuksen mukaiset tavoitteet asetetaan sitten henkilöstölle niin ryhmä -kuin henkilökohtaisella tasolla tavoite- ja kehityskeskusteluissa.

Tulossopimustavoitteet kirjataan Toiminta- ja taloussuunnitelmaan joka on niin sanottu rullaava suunnitteluasiakirja. Tällä tarkoitetaan sitä, että suunnitelmiin kirjataan koko strategiakauden ajan päivittyvää tietoa tavoitteista ja niiden saavuttamisesta. Asiakirjasta ilmenee paitsi tulossopimuksen määrittelemät tavoitteet, niin myös strategiasta johdetut ja palautteen kautta saadut tavoitteet. Polamk pyrkii mittaamaan kaikki toimintansa tulokset ja vaikutukset ja käyttää tuloksia toiminnan suunnittelun ohjaamiseen. (Polamk toimintakäsikirja 2019).

Kuva 1. Poliisiammattikorkeakoulun strategia kuvattuna huoneentauluna. (Polamk strategia 2019)

2.2. Polamkin pedagoginen strategia

Polamkin pedagogiset linjaukset 2017 määrittelee, että Polamk on tulevaisuuteen tähtäävä, jatkuvasti oppiva organisaatio. Tavoitteena linjausten kautta on varmistaa yhteinen käsitys oppimisesta ja opettamisesta. Laadukas opetus ja terve, hyvinvoiva työyhteisö ovat toiminnan vahvoja perusteita. (Poliisiammattikorkeakoulun pedagogiset linjaukset 2017)

Jatkuvan kehittämisen malli (PDCA) auttaa seuraamaan, että linjaukset toteutuvat ja tuottavat halutun tavoitteen. Käsittelem PDCA -mallia luvussa 2.4. Koulutustoiminnan suunnittelu, opetussuunnitelmatyö ja pedagoginen johtaminen ovat keskeisiä teemoja strategian sisällössä.

Oheinen kuva 2. havainnollistaa linjausten koostumusta;

Kuva 2. Poliisiammattikorkeakoulun pedagogiset linjaukset 2017 esittää pedagogisen strategian oheisena pyramidimallina. (Polamk pedagogiset linjaukset 2017)

1. Osaaminen ja ammatillinen kasvu käsittää ajatuksen elinikäisestä oppimisesta joka on sidoksissa ammatilliseen kasvuun. Jatkuvasti muuttuva toimintaympäristö edellyttää yksilöltä motivaatioita ja kykyä kehittää hankittua osaamista etsimällä uutta työn vaatimaa tietotaitoa ja ylläpitää osaamista kautta linjan. Yksilön osaaminen ja oppiminen edesauttaa koko organisaation kehittymistä. Polamkin opiskelijakeskeinen koulutustoiminta tukee koko poliisihenkilöstön elinikäistä oppimista ja näin varmistaa ammattitaidon muuttuvassa yhteiskunnassa.

2. Sekä opettaja että oppilas ovat aktiivisia ja vuorovaikutteisia itsensä kehittäjiä, jotka pystyvät toimimaan sekä itsenäisesti, että ryhmässä. Opettajan rooli on ohjata ja tukea motivoitunutta opiskelijaa. Opettajan tulee jatkuvasti palautteen perusteella arvioida tavoitteiden saavuttamista ja omata valmiudet kehittyä ja muuttaa toimintaa tarvittaessa. Arvioinnin tulee olla jatkuvaa ja johdonmukaista ja sen avulla varmistetaan oppimistavoitteiden saavuttaminen niin opetuksen kuin oppimisen näkökulmasta.
3. Oppimisprosessi on tiiviissä vuorovaikutuksessa työelämään ja pyrkii reagoimaan joustavasti kentällä tapahtuviin muutoksiin. Työelämälähtöisten haasteiden ratkaiseminen soveltamalla opittua tietoa on keskeinen tavoite opiskelijalle.
4. Polamkilla on tunnistetut, tarkoituksenmukaiset ja kattavat kumppanuusverkotot niin työelämään kuin muihin oppilaitoksiin. Yhteistyötä kehitetään jatkuvasti suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Yhteistyössä pyritään huomioimaan molempien osapuolien edut tasapuolisesti.
5. Opetussuunnitelmat ovat osaamisperusteisia ja lähtökohtana poliisityön ammatillinen osaaminen ja yleiset kompetenssit. Pedagogiikka on opiskelijakeskeistä ja kuvaa opiskelijan opintopolun. Suunnitelmat laaditaan kattavassa yhteistyössä työelämän asiantuntijaj huomioiden. Opetusta kehitetään jatkuvasti analyysien, palautteiden ja työelämävaatimusten perusteella. Teknologiaa pyritään hyödyntämään maksimaalisesti.
6. Polamk on oppiva organisaatio, jossa jatkuvaa arviointia ja kehittämistä arvostetaan. Toiminnalla pyritään tukemaan koko poliisiorganisaatiota. Pedagogisella johtamisella pyritään varmistamaan, että strategian asetetut tavoitteet saavutetaan ja koulutustoiminnan vaikuttavuus pysyy laajana. Opintojaksojen rajat ylittävällä yhteistyöllä edistetään opetuksen ja oppimisen linjakkuutta tutkintokoulutuksessa.

(Pedagogiset linjaukset, Poliisiammattikorkeakoulu 2017)

2.3. Verkko-opetuksen tähtimalli ja sähköiset oppimisympäristöt

Polamk määrittelee ohjeen tasolla verkko-opiskelun. Verkko-opiskelu voi olla;

1. Ohjattu verkko-opetus

Kokonaan verkossa tapahtuvaa opiskelua. Opettaja ohjaa työ- ja oppimisprosessia ja osallistuu opettamalla. Hän antaa palautetta ja arvioi jatkuva arvioinnin mukaisesti. Määritelmä: Ohjatulla verkko-opetuksella tarkoitetaan opetusta, joka perustuu yhteisölliseen työskentelyyn, jossa opettaja ja opiskelijat ovat aktiivisessa vuorovaikutuksessa keskenään erilaisten digitaalisten työvälineiden avulla. Opintoihin voi sisältyä verkossa tehtäviä yksilö-, pari- ja/tai ryhmätöitä. Opiskeluun voi kuulua samanaikaista yhteydenpitoa esimerkiksi keskustelukanavilla tai video- ja audioneuvotte- luissa.

2. Itseopiskelu verkossa

Verkossa olevaan itseopiskeluaineistoon ja -tehtäviin perustuva opiskelu. Opettaja arvioi vain loppusuorituksen. Moodle-työtilassa voi olla keskustelualue, jossa opettaja vastaa opiskelijoiden kysymyksiin (esim. usein kysytyt kysymykset). Määritelmä: Itseopiskeluun perustuvalla verkko-opiskelulla tarkoitetaan opiskelua, jossa opiskelija opiskelee itsenäisesti verkkoaineiston ja siihen sisältyvien ohjeiden avulla. Opiskelija voi materiaalin avulla ratkoa tehtäviä ja saada palautetta. Itseopiskeluun ei sisälly opettajan antamaa ohjausta eikä välttämättä vuorovaikutusta muiden opiskelijoiden kanssa.

3. Sulautuva oppiminen ja opetus

Tapahtuu osittain verkko-opiskeluna. Opettaja ohjaa työ- ja oppimisprosessia sekä osallistuu opettamalla lähiopetuksessa ja verkossa. Hän käyttää oppitunneilla sosiaalista mediaa ja/tai digitaalisia välineitä. Opettaja antaa palautetta ja arvioi jatkuvan arvioinnin mukaisesti. Määritelmä: Sulautuvalla oppimisella tarkoitetaan useampia opetusmuotoja sisältävää toteutustapaa. Opetus on organisoitu lähi- ja verkko-opiskeluksi. Työskentely voi olla monimuotoista ja se tapahtuu itsenäisesti, parityöskentelynä, ryhmätyöskentelynä ja suurryhmäopetuksena. Opiskelu voi tapahtua oppilaitoksessa, työpaikoilla tai tietoverkkojen välityksellä. Sulautuva opetus edellyttää sekä aktiivisuutta lähiopetustilanteissa että työskentelyssä verkkoympäristössä.

4. Ei ole verkko-opetusta

Verkkoa esim. Moodlea käytetään lähiopetuksen hallinnollisena työvälineenä eli opettaja jakaa materiaalit ja tehtävät verkon kautta, mutta opetus ja opiskelu tapahtuvat lähiopetuksessa. Verkossa on myös kuvattu opintojakson eteneminen ja aikataulut, mutta sieltä puuttuvat ohjaus ja vuorovaikutus (Poliisiammattikorkeakoulun Ops-opas, Laitinen, Viitanen).

Verkko-opetuksen tavoite on, että tieto- ja viestintäteknologian käyttö osana opetusta on kattavaa ja tarkoituksenmukaista. Koska oppilaitoksen pedagoginen perusta on sulautuvan opetuksen käsite, on luontevaa että opiskelu tapahtuu erilaisia metodeja yhdistellen niin verkko- kuin lähiopetuksessakin. Polamkin verkko-opetuksen tähtimalli (kuva 3.) määrittelee niin oppilaitosverkon kuin myös TUVE:n (kuva 4.) opiskeluun ja opetukseen kuuluvat järjestelmät ja ohjelmat.

Kuva 3. Oppilaitosverkon sähköiset oppimisympäristöt. (Poliisiammattikorkeakoulu, Viitanen)

Kuva 4. TUVEn sähköiset oppimisympäristöt. (Poliisiammattikorkeakoulu, Viitanen)

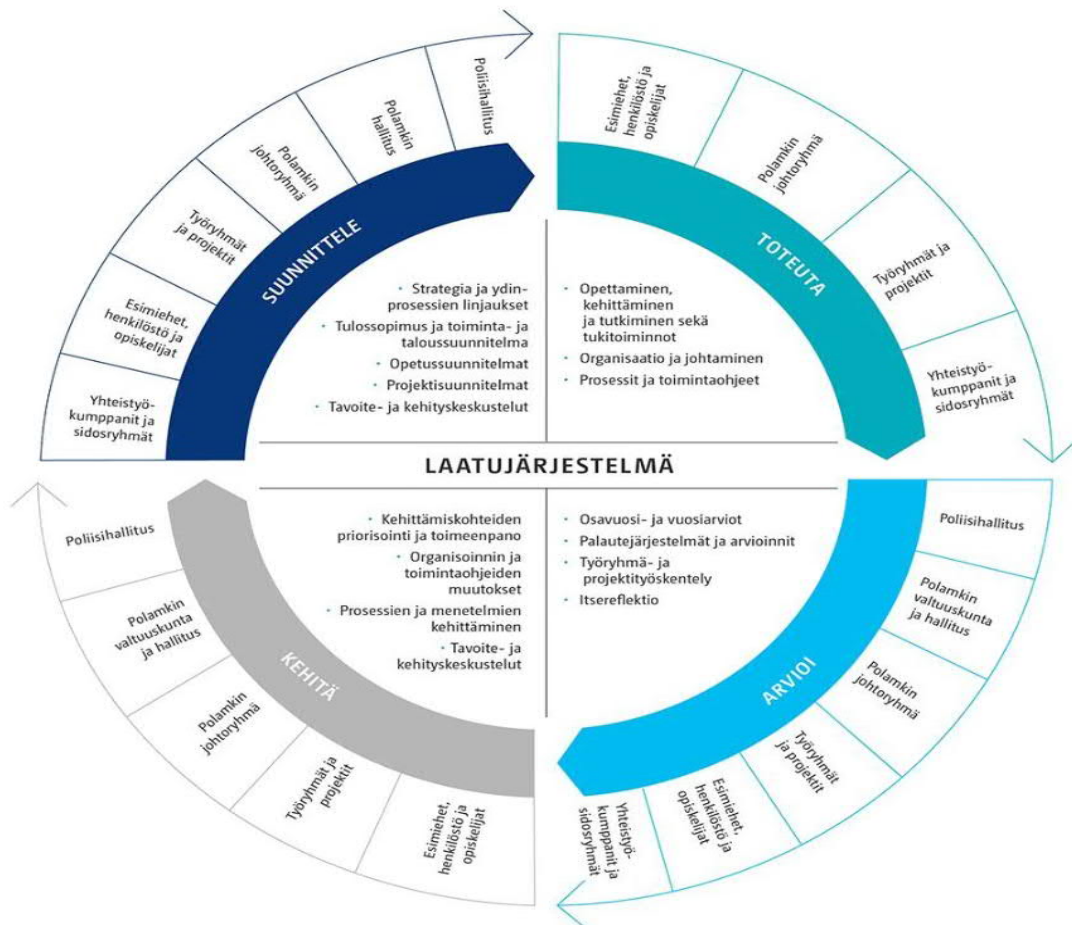
Kuten edeltävistä kuvista 3. ja 4. nähdään, Polamkissa on kaksi sähköistä oppimisympäristöä. *Oppilaitosverkossa* opettajat ja opiskelijat pystyvät käyttämään järjestelmiä omilla tietokoneillaan ja mobiililaitteillaan. *Turvallisuusverkossa* (TUVE) puolestaan käyttö on rajattu TUVE-verkossa oleville poliisikoneille. Usein käyttö rajoittuu näin ollen poliisin tiloihin.

2.4. Laadunhallinta

Poliisiammattikorkeakoulun laatupolitiikka on johdettu visiosta ja strategiasta ja se noudattaa laadunvalvonnassa kuvan 5. PDCA-mallia (Plan-Do-Check-Act).

Laatujärjestelmän tavoitteena on;

1. varmistaa, että tehdään oikeita asioita (tukea strategisten tavoitteiden saavuttamista)
2. tuottaa tietoa johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi
3. tukea yhdenmukaista ja eettisesti kestäväää toimintaa

Kuva 5. Laadunhallinnan PDCA-sykli. (Polamk strategia 2019)

Seuraavassa lyhyesti kuvaus, mitä PDCA -mallin osa-alueet Polamkissa pitävät sisällään;

Plan: (Suunnittele) Opetussuunnitelmat ovat opetus- ja oppimisprosessin tärkein väline. Polamkin opetussuunnitelmat ovat osaamisperusteisia ja niissä osaamistavoitteet on tarkkaan määritelty. Suunnitelmia täydennetään ja tarkennetaan erillisillä toteutus- ja tuntitoteutussuunnitelmillä. Projektien etenemistä tukee projektinhallintajärjestelmä. Suunnittelua ohjaa strategia ja ydinprosessien linjaukset. Tulossopimus sekä toiminta- ja taloussuunnitelma ovat myös mukana suunnittelussa.

Duo: (Toteuta) Tehdyt suunnitelma toteutetaan erillisinä prosesseina joista Polamkin toiminta jäsentyy. Organisaation johto tukee toimintaohjeiden ja kuvausten perusteella tehtyä työskentelyä.

Check: (Arvioi) Arviointi suoritetaan monella eri tavalla. Opintosuoritusten arviointi ja opiskelijapalaute antavat tietoa opetussuunnitelman osaamistavoitteiden saavuttamisesta. Myös monet muut erilliset palautteet, kuten esim. opiskelijabarometri, antavat tietoa jonka perusteella toiminnan tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta voidaan arvioida.

Act: (Kehitä) Palautteet käsitellään ja analysoidaan ja tulokset otetaan huomioon toiminnan kehittämisessä. Kehittämisellä tarkoitetaan konkreettista puuttumista muutoksia vaativiin kohteisiin. Osavuosikatsauksen yhteydessä tarkastellaan laajempia havaittuja kehityskohteita. (Polamk Ops-opas, Laitinen & Viitanen)

Laadunhallinnalla pyritään tavoitteellisesti kehittämään toimintaa siten, että asiakkaiden eli opiskelijoiden tarpeet täytetään ja jopa ylitetään.

3 BLENDED LEARNING JA OPPIMINEN POLAMKISSA

Poliisiammattikorkeakoulun pedagogisen linjauksen mukaan opetus yksikössä pohjautuu sulautuvaan opetukseen. Sulautuva opetus termi tulee englannin kielestä Blended learning. Käsite juontaa juurensa e-oppimisen (e-learning), eli jonkin sähköisen verkon kautta tapahtuvan oppimisen kokemuksesta. Sulautuvan opetuksen keskeinen piirre on yhdistää perinteistä lähiopetusta ja verkko-opetuksen menetelmiä. Avaan tässä luvussa sulautuvan opetuksen käsitettä Taina Joutsenvirran ja Arja Kukkonen teoksen, Sulautuva opetus -uusi tapa opiskella ja opettaa, pohjalta. Teokseen on koottu useiden korkeakoulu- ja yliopisto-opettajien näkemyksiä ja tapoja toteuttaa sulautuvaa opetusta. Toisena lähde teoksena käytän alaluvussa 3.2. ja 3.3. Kirsi Viitasen ja Merja Laitisen Poliisiammattikorkeakoulun OPS -opasta.

Sulautuva opetus on hyvin laaja ja monimuotoinen käsite ja sitä voidaan lähestyä monesta eri näkökulmasta. Joutsenvirta ja Kukkonen (2009) ovat tarkastelleet käsitettä neljän tason kautta, jotka alan tutkija C. R. Graham on esittänyt. Grahamin tasot ovat;

1. *Aktiviteettitaso* tarkastelee samassa tilassa yhtä aikaa tapahtuvien verkko- ja face to face aktiviteettien käyttäytymistä
2. *Kurssitasolla* pohditaan verkko- lähijaksojen yhdistymistä kurssikokonaisuudeksi
3. *Opetussuunnitelmatasolla* tutkitaan mahdollisuuksia, kuinka opiskelija voi vaikuttaa oman tutkintonsa rakenteeseen verkkokurssien, lähiopintojen ja sulautuvien kurssien kautta
4. *Instituutiotasolla* organisaatio on sitoutunut sulauttamaan perinteisen opetuksen ja verkko-opetuksen

(Joutsenvirta & Kukkonen, 2009).

Koen poliisin organisaationa kokonaisuudessaan jo lähteneen toteuttamaan ja sitoutumaan sulautuvan opetuksen malliin, koska poliisiyksiköissäkin käytetään erittäin paljon erilaisia verkkokursseja esimerkiksi uusien lakien ja tai käyttöjärjestelmien kouluttamiseen. Ohessa perinteiset kädentaitoihin perustuvat opit koulutetaan edelleen kontaktiopetuksessa hyödyntäen toki erilaisia verkko-orientaatioita ja alustuksia. Poliisiorganisaatio on hyvä esimerkki *instituutiotasosta*, jossa koko organisaatio noudattaa sulautuvan opettamisen mallia. Tämän olen itse todennut viimeisten vuosien aikana työskennellessäni poliisin eri yksiköissä.

Edelleen Polamk osana poliisiorganisaatiota ja omana yksikkönään ammattikorkeakouluna noudattaa yhtenäistä Poliisihallinnon linjaa. Polamkissa sulautuva opetus näyttäytyy konkreettisesti kaikilla neljällä tasolla.

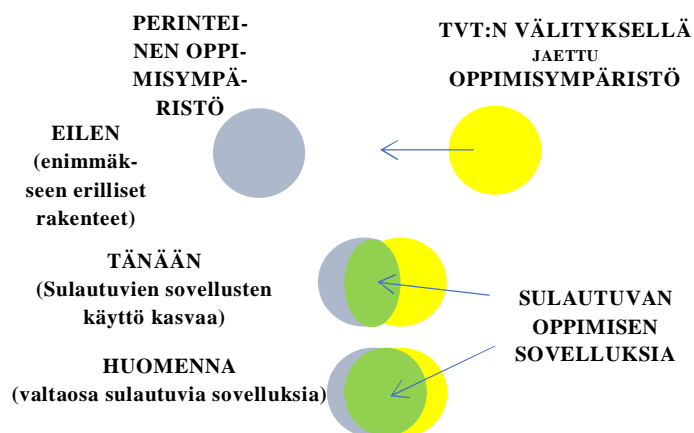
Sulautuvan opetuksen käsitteeseen on aiemmin liitetty monimuotoisen opetuksen käsite. Joutsenvirta ja Kukkonen kuitenkin eriyttävät monimuotoisen opetuksen liittyvän enemmänkin opetusmuotojen monimuotoisuuteen kuten esimerkiksi luento-, ryhmä- ja projektiopetus, sekä opetuksen toteuttamisen erilaisiin väyliin, kuten esimerkiksi lähi-, etä-, ja kirjeopetus. Sulautuva opetus puolestaan on erilaisten opetusympäristöjen integroimista ja sulauttamista uusiksi kokonaisuuksiksi.

Yksinkertaisimmillaan sulautuvan opetuksen määritelmä voisi olla lähiopetuksen ja tietoverkkojen välityksellä toteutetun opetuksen integrointi. "*Blended learning system combine face-to-face instruction with computer-mediated instruction.*" (Joutsenvirta & Kukkonen 2009, 16).

3.1. Sulautuvan opetuksen muodostuminen

Sulautuvaa opetusta voi laajemmin ajatella erilaisten aktiviteettien näkökulmasta. Esimerkiksi erilaiset lähijaksot, online e-oppiminen ja itseopiskelu voidaan nähdä kokonaisuuksina, joissa yhdistyvät opettajajohtoiset, itseorganisoidut ja verkkoperustaiset vuorovaikutustilanteet. Lisäksi sulauttaa voidaan myös korkeakoulussa toteutettava opetus ja opiskelu, työharjoittelu sekä vanhemman kollegan mentorointi esimerkiksi haastatteluiden kautta tai ihan vaan työskentelyä seuraamalla.

Organisaation kehittämisen näkökulmasta sulautuvan opetuksen tematiikka voi näyttäytyä esimerkiksi linjauksena, että tieto- ja viestitekniikkaa (tvt) integroidaan osaksi normaalia opetustoimintaa ja näin luodaan pohjaa edelleen kehittää opetuskäytäntöjä ja vuorovaikutusmalleja. Kuva 6. hahmottaa sulautuvan opetuksen muodostumista tutkija Grahamin mallin mukaisesti.

Kuva 6. Sulautuvan opetuksen muodostuminen Grahamin mallissa (Joutsenvirta & Kukkonen, 2009,45).

Sulautuvan opetuksen käsite on saanut osakseen myös kritiikkiä. Määritelmää on kuvattu liian avoimeksi, epämääräiseksi ja vaikeasti hahmoteltavaksi. Joutsenvirta ja Kukkonen kiteyttävät sulautuvan opetuksen pyrkimyksenä rakentaa moninaisista elementeistä koostuva oppimisympäristö, joka tarkoituksenmukaisesti integroi niin opetuksen elementtejä ja prosesseja, kuin myös tvt:n tarjoamia ympäristöjä ja vuorovaikutusvälineitä soveltuvin menetelmin erilaisiin soveltuviin tilanteisiin. Joutsenvirta ja Kukkonen vastaavat konkreettiseen kysymykseen, mitä sitten sulautetaan eli integroidaan.

Integroinnin kohteena voivat olla:

- tiedon ja toiminnan eri muodot
- opetuksen metodit
- verkko- ja kasvokkainen (face to face) opetus
- koulutus ja työssä oppiminen
- synkroninen ja asynkroninen opetus
- yhdessä oppiminen ja itseohjautuva opiskelu

Erilaisten opetusmuotojen ja tilanteiden integroinnin lisäksi on hyvä päättää integroinnin tavoite kun sulautuvaa opetusta lähdetään suunnittelemaan. Yhtenä tavoitteena voi olla pelkästään opetuksen mahdollistaminen. Syynä voi olla tilat tai resurssit. Eli joudutaan miettimään opetuksen toteuttaminen erilaisin kokoonpanoin erilaisiin ympäristöihin.

Toinen tavoite voi olla uudistaa opetusta. Tietoverkon liittäminen tällöin osaksi opetusta nostaa opetuksen tasoa.

Kolmas tavoite voi olla muuttaa opetuskäytäntöjä kokonaan. Esimerkiksi jos järjestetään jokin kansainvälinen kurssi, sen toteuttamiseksi pitää integroida opetukseen kokonaan uusia järjestelmiä ja ympäristöjä. (Joutsenvirta & Kukkonen, 2009).

Sulautuvan opetuksen roolia voidaan arvioida integraation asteen perusteella. Merkitystä voi olla lähioppimisympäristön ja verkko-oppimisympäristön ominaisuuksiin liittyvillä seikoilla ja niiden vaikutuksista toisiinsa. Integraation aste voi näkyä kurssin toteutuksessa kun esimerkiksi perinteinen luento tai luentokalvot siirretään verkkoon (*lähi-dominoiva sulautus*) tai verkkokurssin ja joidenkin lähijaksojen (*verkko-dominoiva sulautus*) toteutuksessa. Eli lyhyesti kyse on siitä vertailusta, kumpi osio on lopulta merkittävämmässä roolissa oppimisen kannalta. Palaan tähän vertailuun oman produktioni osalta työni kuudennessa luvussa.

3.2. Opiskelijakeskeinen oppiminen

Polamk on opiskelijakeskeinen korkeakoulu. Polamkin koulutussuunnittelijat Merja Laitinen ja Kirsi Viitanen ovat koonneet Polamkin Ops -oppaaseen kattavasti yhteen opiskelijakeskeisyyteen liittyvät pedagogiset strategiat ja eri asiantuntijoiden näkemyksiä. Avaan tässä luvussa Polamkin Ops -oppaan keskeisiä sisältöjä liittyen opiskelijakeskeiseen oppimiseen.

Opiskelijakeskeisyys heijastuu koko korkeakoulun ajattelutavassa ja kulttuurissa. Polamk tukeutuu konstruktiviin oppimisteorioihin, eli oppiminen nähdään aktiivisena tiedon rakentumisprosessina. Käytännössä opiskelijalle ei anneta valmista tietoa vaan opiskelija ikään kuin itse rakentaa sen.

Innovatiivisuus ja jatkuva vuorovaikutus opettajien ja muiden opiskelijoiden kanssa ovat tunnusomaisia piirteitä konstruktivisille oppimisteorioille. Opiskelija nähdään aktiivisessa roolissa omassa oppimisprosessissaan ja hänen ongelmanratkaisukykyään sekä kriittistä ja reflektiivistä ajatteluaan pyritään edistämään ja ohjaamaan.

Opiskelijan sitouttaminen ja motivoiminen oppimisprosessiin ovat keskeisiä teemoja, kun suunnitellaan ja toteutetaan opetusta opiskelijakeskeisessä oppimisympäristössä. Kokonaisuudessa on hyvä pohtia seuraavia seikkoja;

- Kuinka huomioidaan opiskelijoiden moninaisuus ja mahdollistetaan monipuolinen oppimisympäristö osaamisen kartuttamiseksi?
- Miten opetuksessa huomioidaan erilaiset opetuksen toteutusmuodot?
- Miten joustavasti eri opetusmenetelmät sulautetaan yhteen?
- Kuinka arviointi toteutetaan linjakkaasti eri opetusmuotojen ja menetelmien kohdalla?
- Kuinka opiskelijan itseohjautuvuutta edistetään varmistuen samalla opettajan ohjauksen ja tuen riittävydestä?
- Kuinka opettajan ja opiskelijan keskinäistä kunnioitusta edistetään?
- Miten varmistetaan, että opiskelijoilla on riittävät ja asianmukaiset menetelmät käytössä mahdollisten valitusten käsittelemiseen?

Opiskelijakeskeiselle oppimisen ja opettamisen vuorovaikutukselle tunnuksenomaisia piirteitä ovat;

- Vapaus ja joustavuus, jotka liittyvät oppimisen rakenteisiin ja ajankäyttöön
- Laadullisesti korkeatasoiset, osaamistaan jakavat opettajat
- Opettajat omaavat selkeä ymmärryksen ja näkemyksen opiskelijakunnasta
- Oppilaitoksen matala sisäinen hierarkia
- Opettajat kantavat vastuuta opiskelijoiden voimaannuttamisessa
- Jatkuva kehityksen prosessi
- Myönteinen asenne oppimiskokemuksiin ja niiden kehittämiseen niin opiskelijoilla kuin opettajillakin

Koska jokainen ihminen on erilainen, on jokaisella opiskelijalla myös omat erityiset piirteensä ja ominaisuutensa oppimisen näkökulmasta. Opiskelijakeskeinen oppiminen näkee nimenomaan yksittäisen opiskelijan keskeisessä roolissa omassa oppimisprosessissaan ja opetus pyrkii ohjaamaan ja kannustamaan opiskelijoita aktiiviseen vuorovaikutukseen. Tämä lisää opiskelijalle mahdollisuuksia suunnata oppimista omien tavoitteiden mukaisesti.

Tavoitteellisuus, vastuu omasta oppimisesta sekä vuorovaikutus ovat tekijöitä, jotka motivoivat opiskelijaa. Opiskelija oppii vuorovaikutuksen kautta refleктоimaan ja arvioimaan hankkimaansa tietoa ja pystyy tekemään siitä analyysiä ja johtopäätöksiä.

Opettajan rooli perinteisenä tiedon jakajana muuttuu enemmänkin ohjaajan ja valmentajan rooliin. Motivoituneessa opettaja-opiskelija suhteessa opettajallakin on mahdollisuus kehittyä ja oppia uutta vastavuoroisessa kanssakäymisessä opiskelijoiden kanssa.

Autenttiset oppimisympäristöt joustavine arviointineen ja aikatauluineen mahdollistavat erilaisissa elämäntilanteissa olevien erilaisten oppijoiden etenemisen ja tavoitteiden saavuttamisen opinnoissaan.

Yhdenvertaisuus ja tasapuolisuus ovat merkittävässä asemassa opetussuunnitelmia laadittaessa. Erilaisten oppimistyylien ja oppimisen haasteiden huomioon ottaminen jo suunnitteluvaiheessa parantaa yhdenvertaisuuden toteutumista. Tämä voidaan konkreettisesti huomioida kirjaamalla suunnitelmiin vaihtoehtoisia käytäntöjä toteuttaa opetus jotta niitä ei tarvitse erikseen miettiä toteutusvaiheessa. Tätä kautta opinnot etenevät aikataulussa.

Polamkissa opiskelijakeskeisyyttä ja kaikkien edellä mainittujen päämäärien saavuttamista pyritään varmistamaan opiskelijoiden osalta mm;

- kannustamalla vastuulliseen ja tavoitteelliseen oppimiseen
- pyritään takaamaan riittävä ohjaus läpi koko opinpolun
- otetaan huomioon erilaiset oppijat ja oppimistyyliä mahdollisimman kattavasti
- kerätään palautetta ja opitaan siitä
- kannustetaan ja ohjataan opiskelijoita monipuolisesti ja itseohjautuvasti hyödyntämään erilaisia tapoja oppia
- otetaan opiskelijat mukaan suunnittelemaan opetusta
- mahdollistetaan aikaisemmin hankitun osaamisen hyödyntäminen ja tunnustaminen

Jotta kokonaisuus toimii, pitää opiskelijoiden lisäksi pohtia myös opettajakunnan toimintaa. Polamk pyrkii varmistamaan opettajiensa pedagogisen osaamisen tason järjestämällä koulutusta. Tähän pitää varata riittävästi työaikaa ja koulutuksen tulee olla jat-

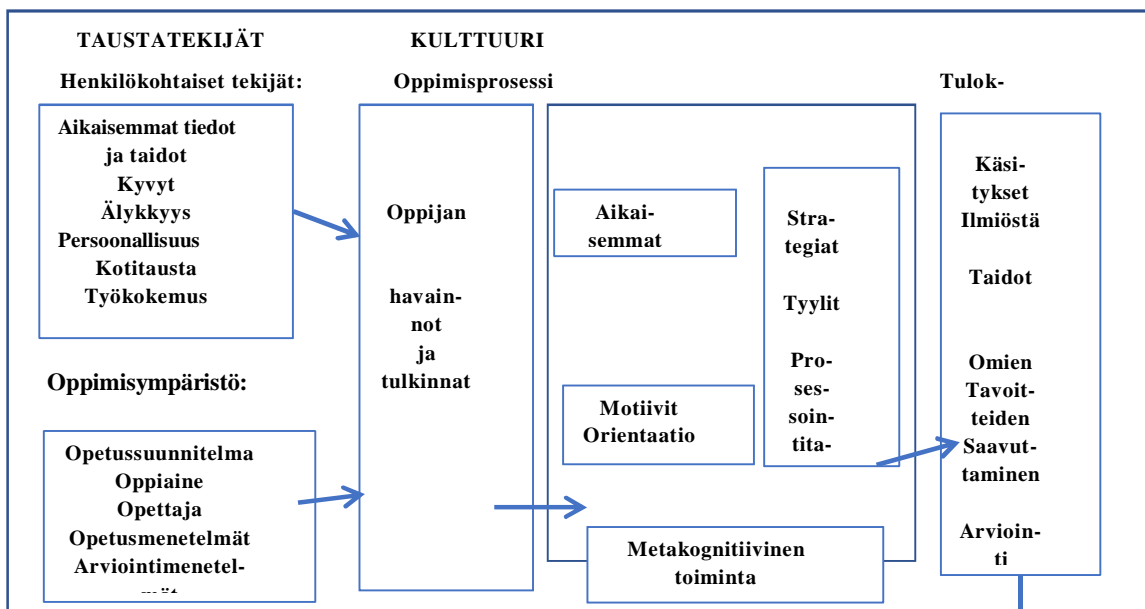
kuvaa. Ammattikorkeakoulupedagogisella koulutuksella tuetaan opettajien kykyä ylläpitää ja kehittää osaamistaan.

Opintojaksojen säännöllinen arvioiminen ja kehittäminen järjestelmällisesti saadun palautteen ja opettajien oman reflektion kautta on oltava jatkuvaa. Opetuksen suunnittelua tuetaan opetus ja arviointimenetelmiä kehittämällä.

Digitaalinen oppimisympäristö on keskeisessä roolissa. Opettajakunnan tulee sitoutua ylläpitämään sähköisen opiskelun ja opetuksen saatavuus tuottamalla ja kehittämällä relevantteja opintomateriaaleja molempiin tietoverkkoihin (oppilaitos ja TUVE).

3.3. Asiantuntijuuden muodostuminen oppimisen seurauksena

Poliisin peruskoulutuksen tavoitteena on tuottaa poliisityön asiantuntijoita erilaisiin poliisitehtäviin. Kuten Polamkin strategiakin jo määrittelee, on elinikäinen oppiminen yksi keskeinen ominaisuus, joka poliisihallinnossa työskentelevän tulisi omata. Samalla tavalla asiantuntijuus voidaan nähdä ominaisuutena, jota jatkuvasti kehitetään uutta oppimalla ja opittua vahvistamalla. Kyseessä on jatkuva prosessi, joka voidaan nähdä toteutuvan paitsi yksilötasolla, myös tiimeissä, ryhmissä ja koko työyhteisössä.

Kuva 7. Oppimisen kokonaismalli Tynjälän mukaan. (Laitinen & Viitanen, Polamk Ops-opas, 44)

Kuva 7. kuvaa oppimisprosessia kokonaisuutena, jossa oppija on keskiössä aktiivinen toimien sosiaalisesti ja kognitiivisesti. Oppija etsii tietoa, teorioita, uskomuksia ja käsityksiä ja niitä tulkiten rakentaa itselleen uutta kuvaa maailmasta ja sen ilmiöistä.

Oppija on prosessin kautta ikään kuin pakotettu muuttamaan käsityksiään prosessin aikana. Oppiminen ei voi olla vain kykyä toistaa opetettuja asioita. Yhdistämällä kokemuksia ja tietoista reflektiota, päästään hyviin tuloksiin oppimisen näkökulmasta. (Laitinen & Viitanen 2019).

Reflektion käsite on olennainen osa oppimista ja korostuu etenkin kokemuksellisessa oppimisessa. Reflektio tunnetaan yleiskäsitteenä kognitiivisille (tiedostaminen) ja affektiivisille (tunnereaktiot) toiminnoille, joilla yksittäinen oppija työstää ja selvittää kokemuksiaan tavoitteenaan rakentaa uutta tietoa tai näkökulmaa. Jotta yksilö tai organisaatio voi oppia uutta, pitää prosessissa esiintyä reflektiota. Syvällisen oppimisen edellyttää teorian ja käytännön yhdistämistä ja ymmärtämistä. Tämä tietoisesta ymmärtämisen tavoite on reflektiivisen prosessin ydinajatus (Mäkinen, 2005).

Reflektion rakenne on jaettu neljään vaiheeseen:

1. tekeminen ja kokeminen
2. kokemusten reflektointi -mitä opin, mitä tunsin?
3. uusien oivallusten käsitteellistäminen ja oman teorian parantaminen
4. uuden teorian testaaminen ja palautteen etsiminen

(Mäkinen, 2005).

Voimankäytön opetuksessa reflektio on isossa roolissa. Voimankäyttötilanteet oikeassa elämässä aiheuttavat usein pelkoa ja stressiä. Niiden seurauksena jokainen oman persoonansa ja muiden henkilökohtaisten ominaisuuksiensa mukaan kokee jonkinlaisia reaktioita. Nämä yksilölliset reaktiot saattavat aiheuttaa toimintaan häiriöitä eri tasoilla. Joko motorinen tekeminen heikkenee tai kognitiivisella tasolla tapahtuu muutoksia, esimerkiksi havainnointikyvyn menetystä tai rajoittumista.

Pelko käynnistää kehossa monimuotoisen muutosten sarjan, jota kutsutaan stressiksi. Ihmisestä tulee jännityksen ja pelon ohjaamana kömpelö, jolloin hienomotoriikka kärsii (Gustafsberg, 2019, 21).

Monesti harjoitustilanteissakin saadaan luotua stressaavia tilanteita, jotka aiheuttavat opiskelijalle kyseisiä reaktioita. Näiden reaktioiden tunnistaminen ja hyväksyminen sekä tutkiskelu mahdollistavat uusien teorioiden ja käytänteiden oppimista ja ymmärtämistä. Myös se, että kontaktiopetuksessa jaetaan kokemuksia ja reflektoidaan toisten suorituksia ja kokemuksia, lisää oppimisen mahdollisuutta ja monimuotoisuutta.

Kun harjoitustilanne eli oppimisympäristö saadaan luotua mahdollisimman autenttisesti työelämää vastaavaksi, on taitojen oppiminen työelämän vaatimusten mukaisesti mahdollista. Tällöin työelämässä on konkreettisesti mahdollista soveltaa opittuja teorioita ja taitoja toimintaympäristön muuttuvissa olosuhteissa. (Salakari, 2007, 51.)

Motivaatio on myös keskeinen tekijä kokonaisvaltaisessa elinikäisessä oppimisprosessissa. Motivaatio voidaan jakaa kahteen osaan, sisäiseen ja ulkoiseen motivaatioon. Sisäisen motivaation moottorina toimivat oppijan omat sisäiset tarpeet toteuttaa ja kehittää itseään. Ulkoinen motivaatio syntyy ympäristön aiheuttamista tekijöistä. Oppija voi saada vastetta tarpeilleen sosiaalisista seikoista, kuten esimerkiksi turvallisuuden -ja yhteenkuuluvuuden tunteet. (Salakari, 2007, 69.)

Polamkin opiskelijat ovat todella motivoituneita tullessaan voimankäytön harjoituksiin. Monilla varmasti sisäiset tekijät, kuten esimerkiksi tahto ja halu tulla taitavaksi voimakeinojen käyttäjäksi ja sitä kautta ammattitaitoiseksi poliisiksi, ovat isossa roolissa. Harjoituksissa onnistuminen lisää motivaatiota oppia uutta. Myös epäonnistumiset osataan usein kääntää positiivisuudeksi, ja virheistä otetaan oppia. Reflektion ja mielikuvaharjoittelun kautta epäonnistuneista suorituksista muokataan parempia toimintamalleja ja seuraavassa harjoituksessa ollaan taas parempia. Kun opiskelija saa kokemuksia, osaa hän paremmin asettaa itselleen tavoitteita.

Tavoitteiden asettamisen motivaatioprosessin ytimessä voisi kuvata niin, että ihminen, joka ajattelee intensiivisesti ja on aidosti kiinnostunut ymmärtämään käsillä olevaa asiaa, sitoutuu ongelmanratkaisuun ja ratkaisee ongelmia. Näillä edellytyksillä ongelmanratkaisu tapahtuu vähin ponnisteluin. Omien kykyjen hahmottaminen ja niihin luottaminen määrittelevät tavoitteiden asettamista. Myös haasteellisen tavoitteen asettaminen voi lisätä itseluottamusta saavuttaa se. (Salakari, 2007, 69.)

Opintojen aikana autenttisissa oppimisympäristöissä koetut tilanteet ja harjoitteet antavat opiskelijalle valmiudet soveltaa osaamista työelämässä harjoittelujaksolla ja oppia samalla uutta. Ymmärrys siitä, että työympäristö muuttuu ja kehittyy jatkuvasti ja siinä kehityksessä mukana pysyminen vaatii elinikäisen oppimisen prosessin läsnäolon, on tärkeä tavoite, joka opiskelijan tulisi saavuttaa poliisiopintojensa aikana.

4 MOODLE -VERKKO-OPETUSYMPÄRISTÖ

Poliisiammattikorkeakoulu noudattaa verkko-opetuksessa strategiaansa pohjautuvaa verkko-opetuksen tähtimallia (ks. luku 2.3). Opettajilla on käytettävissään useita erilaisia eri tehtäviin soveltuvia alustoja ja työkaluja. Kukin opettaja saa soveltaa opetuksessaan mitä tahansa pedagogiikan lajia, sitä ei ole missään määritelty. Niin sanottu pedagoginen vapaus antaa opettajalle mahdollisuuden soveltaa erilaisia menetelmiä erilaisissa ympäristöissään ja asiayhteyksissään ja näin ollen opetusta on mahdollista kehittää ja muuttaa jatkuvasti tarpeen mukaan.

Otan tässä opinnäytetyössäni tarkempaan tarkasteluun Moodle- oppimisympäristön. Avaan hieman Moodlen toimintaperiaatetta ja muutamia yksittäisiä ominaisuuksia. Moodlesta pystyisi helposti työstämään vaikkapa kokonaan oman opinnäytetyön, alusta on todella monimuotoinen ja sen kaikkien ominaisuuksien oppiminen ja niiden kuvaaminen on työläs prosessi. Olen tämän opinnäytetyön produktion toteuttamiseen käyttänyt Moodle -alustaa ja näin ollen on luontevaa hieman tässä luvussa valottaa Moodlen toimintaa siltä osin kuin se tämän produktioni näkökulmasta on tarpeellista. Käytän tietoperustana tässä luvussa Samuli Karevaaran Moodlen perusteet 2009, opettajan ja opiskelijan opas -nimistä teosta.

4.1. Mikä on Moodle?

Moodle on australialaisen pedagogin, Martin Dougiamasi(n) kehittämä avoimeen lähdekoodiin perustuva sähköinen oppimisalusta. Nimi Moodle tulee alun perin kehittäjänsä etunimen ensimmäisestä kirjaimesta, mutta nimestä on tullut akronyymi englannin kielen sanoille "*Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment*". Moodle on virtuaalinen oppimisympäristö, joka taipuu monenlaisiin käyttötarkoituksiin. Sen avulla voi jakaa materiaalia, tuottaa erilaista virtuaalista sisältöä tai ylipäätään mahdollistaa monitahoinen vuorovaikutus. (Karevaara, 2009.)

Moodlea voi räätälöidä käyttötarpeen mukaan ja siksi se sopii todella erilaisille käyttäjäkunnille. Kaiken lisäksi Moodle on perustasollaan käyttäjälle ilmainen. Moodlea on käännetty yli 80 kielelle ja tilastojen mukaan käyttäjiä on 42 miljoonaa 4,4 miljoonalla eri kurssilla. (Wikipedia, tilastot 2011).

Moodle toimii Linux, MS Windows ja Mac OS -käyttöjärjestelmissä. Moodle asennetaan web-palvelimelle ja sitä käytetään web-selaimen avulla. Dougiamasin motivaatio ohjelmiston luomiselle olikin juuri se, että Internetin mahdollisuudet saataisiin helpommin oppilaitosten käyttöön ja opiskelumateriaalia koottaisiin yhden järjestelmän alle. Dougiamas pedagogina halusi lisäksi, että ohjelmisto noudattaa jotain pedagogista periaatetta. Moodlen lähtökohtana onkin yhteisöllisyys ja oppiminen tiedonrakentelun kautta.

4.2. Moodlen rakenne ja käyttö

Jokainen Moodle -oppimisympäristön käyttöönsä ottanut oppilaitos tai yhteisö voi itse muokata käyttöliittymän perusasetukset ja näkymät mieleisekseen. Pääsivulla yleensä on ohjeita alustan käyttöön liittyen, sivuston kalenteri, kirjautumislomake ja tietysti luetelo palveluun perustetuista kursseista.

Yleensä opiskelija tullessaan opiskelemaan Moodlen pariin, saa oppilaitokselta käyttäjätunnuksen ja salasanan, jolla pääsee kirjautumaan sisään järjestelmään. Jossain oppilaitoksessa voi olla käytäntö, että opiskelija itse rekisteröi uuden käyttäjätunnuksen. Mutta yhtä kaikki, alustalle pitää aina kirjautua sisään. Myös Polamkissa järjestelmään kirjaututaan omalla käyttäjätunnuksella ja salasanalla.

Moodlessa navigoiminen on helppoa. Koska kyseessä on web-sovellus, siirtyminen näkymästä toiseen tapahtuu aivan samalla tavalla kuin muutoinkin Internetissä surffatessa. Alustassa on kuvakkeet tai linkit joita hiirellä klikkaamalla liikutaan näkymästä toiseen. Navigointia ja järjestelmän toimintaa on paras opetella tosiasiallisesti käyttämällä sovellusta ja kokeilla eri toimintoja.

Karevaara korostaa selkeiden kurssikuvausten merkitystä, koska järjestelmä etsii kurseja nimen ja kuvauksen perusteella. Tämä seikka on hyvä huomioida varsinkin silloin, kun tuottaa alustalle materiaalia esimerkiksi opettajan roolissa. Kun opettaja luo kurssin alustalle ja laittaa sinne sisältöä, voi hän halutessaan rajata kurssin käyttäjiä eri tavoin. Yksi tapa rajata osallistujia on luoda kurssille avain, joka pitää syöttää kenttään päästäkseen kiinni sisältöön.

Opiskelija voi halutessaan itse irrottaa itsensä tarpeettomilta tai suoritetuilta kursseilta. Jos tämä toiminto on asetusten kautta estetty kuten esimerkiksi Polamkissa, pitää opiskelijan pyytää opettajaa irrottamaan oppilas kurssilta. Opiskelijan on helppo seurata opintojensa etenemistä, kun pitää suoritteita vailla olevat kurssit aktiivisena näkyvillä Moodlen etusivulla.

Moodlessa voi käydä keskustelua muiden opiskelijoiden tai opettajien kanssa *Keskustelualue-aktiviteetin* kautta. Kyseinen aktiviteetti on helppo lisätä kurssiin ja sitä pystyy käyttämään myös tehtävänantoihin. Keskustelualueen viestit on mahdollista pyytää myös haluttuun sähköpostiin. Viestien näkymiseen eri henkilöille voi asettaa rajoituksia. Moodlessa on myös *Chat-aktiviteetti* reaaliaikaista keskustelua varten, mutta kaikkien osallisten pitää luonnollisesti olla kirjautuneena yhtä aikaa samaan Chat-huoneeseen.

Erilaisia tehtäviä Moodlessa voi antaa ja palauttaa *Tehtävä-aktiviteetin* kautta. Aktiviteetin taakse on laitettu jokin tehtävänanto tai luotu valmis tehtävä. Jos tehtävä edellyttää esimerkiksi jonkin kirjallisen tuotoksen palauttamista, on aktiviteetissa linkki, johon palautuksen voi suorittaa vaikkapa lataamalla dokumentin omalta kovalevyiltä. Vaihtoehtona voi olla myös, että vastaus kirjataan suoraan Moodleen. Opettaja voi tehdä arvioinnin ja oppilas pystyy *Arvioinnit -linkin* kautta tarkastelemaan saamaansa palautetta.

Moodle -kalenteriin saa näkyviin eri kurssien suoritteiden aikataulut ja muut tapahtumat. Kalenteriin voi kattavasti merkitä myös omia tärkeitä muistutuksia, jotka näkyvät ainoastaan käyttäjälle itselleen.

4.3. Moodle -tentit

Moodle -alustaan voi rakentaa erilaisia verkkotenttejä moniin tarkoituksiin. Tentti voi olla kurssiarvioinnin väline tai sitten sen avulla voidaan vaikkapa kerätä tietoa opiskelijoiden osaamistasosta ja kartoittaa mahdollisesti epäselväksi jääneitä asioita. Tentti voidaan rakentaa myös ns. ohjaavaksi, eli tentti antaa palautetta opiskelijan vastauksista ja lisäksi vielä opastaa, mitä lisätietoa kannattaa vielä etsiä.

Moodlessa on erillinen *Tentti-aktiviteetti*, jonka kautta saa luotua tentin. Kysymyksille määritellään vastausvaihtoehdot ja pisteytys. Vaihtoehtoja on useita erilaisia. Sanallisen

palautteen saa myös itse muotoilla. Moodle osaa määritysten perusteella korjata tentti-vastaukset automaattisesti.

Laajalle kurssille voi esimerkiksi toteuttaa pienempiä välitenttejä, jotka toimivat opiskelijoille hyvänä tukena ja opettaja pystyy seuraamaan oppimisen kehitystä. Opettaja voi itse määrittellä ne tentit, jotka vaikuttavat loppuarviointiin.

Tentteihin laaditut hyvät sanalliset palautteet ovat itseopiskelussa tärkeitä, koska opettajan ja oppilaan vuorovaikutus jää vähemmälle.

Moodlen tentit koostuvat kahdesta osasta, tenttirungosta ja siihen liittyvistä kysymyksistä. Kysymyksiä voi tallettaa kysymyspankkiin ja niitä voi sieltä poimia tentteihin. Kysymystyyppinä on useita erilaisia ja opettaja pystyy rakentamaan hyvinkin monipuolisia tenttejä oppimistarpeiden mukaan. Seuraavassa kuvaan muutamaa yleistä kysymystyyppiä;

- **Lasku-kysymyksessä** tekstissä voi olla muuttuvia arvoja. Oikea vastaus on määritelty laskuna. Jokaiselle opiskelijalle voi halutessaan määrittellä tenttiin erilaiset arvot sisältävät laskutehtävät
- **Esseen** vastaus laaditaan perinteisesti tekstimuotoisena. Jos tehtävä on kovin laaja, kannattaa tentin sijasta käyttää Tehtävä-aktiviteettia (ks. edellä)
- **Yhteensopivat vastaukset** kysymystyyppissä on määriteltyä esimerkiksi kaksi luetteloa, joiden rivit pitää yhdistää oikein. (esim. maat ja pääkaupungit)
- **Aukkotehtävissä** tekstistä jätetään pois kohtia, jotka vastaajan pitää täyttää. Toteutus voi olla, että sanat pitää itse kirjoittaa tai sitten ne raahataan valmiiksi annetuista.
- **Monivalintakysymyksessä** vastaaja valitsee annetuista vaihtoehdoista yhden tai useamman vastauksen.
- **Lyhytvastaus** käsittää minkä tahansa lyhyen tekstin
- **Tosi/epätosi** tehtävässä vastaaja merkitsee jonkin väittämän olevan joko totta tai ei totta.
- **Raahaa ja pudota** -kysymystyyppissä vastaajan tehtävä on hiirellä raahata esimerkiksi jokin symboli oikeaan paikkaan tai oikea sana oikeaan paikkaan. Vaihtoehtoja toteuttaa kyseinen kysymystyyppi on paljon. Laatijan mielikuviutus on rajana. Kyseisen tehtävän laatiminen voi olla työlästä.

Usein hyvän ja monipuolisen tentin rakentaminen Moodlessa voi olla työläs. Hyvä puoli on se, että hyvin laadittua tenttiä pystyy pienellä päivityksellä käyttämään pitkän aikaa. Valmiiksi laadittuja kysymyksiä pystyy Moodlessa jakamaan myös toiseen oppilaitokseen halutessaan.

Moodle tekee automaattisesti tentin vastauksista analyysejä ja niitä voi tarkastella *Tulokset* -välilehdellä. Vastaustuloksia pystyy viemään Excel-muotoon tai tekstitiedostoon, joten erilaisten kaavioiden ja tuloslaskelmien teko on monipuolisesti mahdollista.

Moodleen on rakennettu myös arviointiin työkalu. *Arvioinnit* -työkalulla pystytään erilaisia asteikkoja määrittämällä keräämään jonkin kurssikokonaisuuden suoritusten tulokset ja niiden perusteella antamaan kokonaisarvosana. Monista suorituksista koostuvasta kurssista on usein vaikea antaa yksi numeerinen arvosana, joten tämä työkalu auttaa opettajaa näkemään kokonaisuutta ja näin antamaan oikeudenmukaisen arvion suoritteista.

Moodlea kehitetään jatkuvasti ja oppilaitokset voivat päivittää omaa oppimisympäristönään erilaisilla lisäosilla. Yksi suosittu lisäosa on *H5P-työkalu*, jonka ensimmäinen versio julkaistiin 2013. Se soveltuu erilaisten interaktiivisten sisältöjen kuten esimerkiksi videoiden ja muiden vuorovaikutteisten esitysten rakentamiseen. Tätäkin lisäosaa kehitetään jatkuvasti ja sen käyttö tulee vuosi vuodelta monipuolisemmaksi.

5 VERKKOTEHTÄVÄT-PRODUKTIO

Voimankäytön AMK -opetustiimi kuuluu Poliisiammattikorkeakoulun erityisvalmiudet -osaamisalueen alaisuuteen. Tiimissä työskentelee tällä hetkellä seitsemän vakituista ja neljä määräaikaista poliisitaustaista opettajaa. Joukossa on sekä vanhempia konstaapeleita että ylikonstaapeleita. Tiimin vastuupettajana toimii komisario, joka osallistuu myös aktiivisesti opetustehtäviin.

Kaikki tiimin jäsenet omaavat valmiudet osallistua virka-aseen, taktiikan sekä fyysisen voimankäytön kouluttamiseen. Joidenkin yksittäisten välineiden kohdalla on osalla opettajista enemmän osaamista kuin toisilla ja sen myötä tiettyjä painotuksia tulee siinä, ketkä opettajat ottavat enemmän vastuuta niistä harjoituksista joihin erityisosaaminen kohdentuu. Esimerkiksi fyysisen voimankäytön tuntien opetus painottuu enemmän niille opettajille, jotka ovat harjaantuneet kamppailulajien parissa. Jokaisella opettajalla on kuitenkin valmiudet toimia kaikissa harjoituksissa.

Opetuksessa noudatetaan toteutussuunnitelman mukaisia kehyksiä. Opetuksessa noudatetaan Polamkin pedagogisia linjauksia ja yleisestikin oppilaitoksen strategiaa kaikin puolin. Tiimin jäsenet käyvät jatkuvaa vuoropuhelua harjoitteiden sisällöstä ja toteutustavasta ja niitä pystytään muokkaamaan ja kehittämään arjessa hyvinkin joustavasti. Osaamistavoitteiden saavuttaminen on opetuksen kulmakivi. Tavoitteiden saavuttamista mitataan tällä hetkellä arvioimalla vain virka-aseen osaaminen ja fyysisen voimankäytön tekniikat skaalalla hyväksytty - hylätty. Molemmilla osa-alueilla järjestetään koulutuksen aikana kaksi näyttöä, jotka tulee suorittaa hyväksytysti.

Voimankäytön opetuksessa erityispiirteenä on se, että monien opettavien asioiden sisällöt ja jopa opetuksen tuntimääräinen vähimmäismäärä vaikkapa jollekin välineelle on määritelty lakien ja määräysten tasolla. Voima ja suojavälinemääräys esimerkiksi määrittävät näitä vähimmäisvaatimuksia. Tämä seikka on aina otettava huomioon opetusta suunniteltaessa.

Salassapitosäännökset pitää myös ottaa huomioon, kun puhutaan voimankäyttöön liittyvistä välineistä ja taktiikoista. Poliisiopiskelija ei automaattisesti omaa pääsyä kaikkiin suojaluokiteltuihin materiaaleihin tai tietoihin. Tämä siksi, että poliisivirka voi olla vaatimus salatuksi luokitellun tiedon saamiseksi ja opiskelijat ovat opintojensa ajan siviilihenkilöitä, kunnes heidät nimitetään nuoremman konstaapelin virkaan harjoittelujaksolle.

Jokaiselle erilliselle kokonaisuudelle tai jossain tapauksessa jopa erilliselle harjoitteelle on ennalta määritelty osaamistavoite Polamkin voimankäytön toteutussuunnitelmassa. Tämän tavoitteen määrittely on keskeisessä roolissa, kun kukin opettaja pohtii harjoituksen rakennetta ja tapaa järjestää harjoitus. Tiimissä opetuksessa vallitsee ns. pedagoginen vapaus. Tämä tarkoittaa sitä, että jokainen opettaja saa rakentaa harjoituksen haluamallaan tavalla ja toteuttaa omalla tyylillään. Vaatimus kuitenkin on se, että osaamistavoitteet saavutetaan ja liikaa painotuseroja ei pääse syntymään.

Opiskelijoilta on paljon tullut palautetta opettajien erilaisesta tyylistä vetää harjoituksia ja sitä pidetään suurena rikkautena. Fyysisen voimankäytön osalta syntyy joskus hämmentäviä tilanteita, kun eri tyylin omaavat opettajat painottavat jotakin yksittäistä tekniikkaa eri tavalla tai jokin tekniikka näyttää erilaiselta. Opiskelijat tuovat nämä epäkohdat esille matalalla kynnyksellä ja asia pystytään korjaamaan. Usein syynä hämmennykseen on opettajien erilaiset fyysiset mittasuhteet ja sen vuoksi tekniikka näyttää erilaiselta ja syntyy väärinkäsityksiä. Kyse on kuitenkin hyvin pienistä seikoista.

Taktiikan osalta moni opiskelija kertoo saavansa opetukselta enemmän, kun harjoituksissa välillä opettaja vaihtuu. Kun kuitenkin opettajat tiimissä ovat erilaisten poliisitehtävien kautta opetustyöhön tulleet, on näkemyksiä väkisinkin erilaisia. Usein ei ole yhtä ainoaa oikeaa tapaa tehdä jokin taktinen asia.

Poliisiammattikorkeakoulun pedagoginen linjaus määrittelee, että oppilaitoksen opetus perustuu sulautuvan opetuksen määritelmään. Voinkin todeta, että voimankäytön opetuksessa sulautuvan opetuksen ajatukset kohtaavat erityisen hyvin. Koen, että myös tämä opinnäytetyö noudattelee näitä strategisia linjauksia melko hyvin. Katson produktio- ja noudattavan ns. lähidominoivan sulautuksen mallia integraation astetta tarkastellessa. (ks. luku 3). Produktiossanihan perinteinen luento muutettiin verkko-opinnoiksi ja opiskelijoiden itsenäinen orientaatio sulautettiin kontaktiopetuksen harjoituksiin.

Tämän kehitystyön kantava idea oli lähteä muuttamaan kahteen erilliseen teemaan liittyvät luennot verkko-opiskeluun. Kyseessä oli verkkoon ladattu valmis opiskelumateriaali ja suoraan siihen liittyvät tehtävät, jotka itse suunnittelin ja toteutin.

Opiskelijat kertovat palautteissaan kerta toisensa jälkeen haluavansa lisää toistomahdollisuuksia harjoitteisiin. Koska ryhmäkoot ovat kasvaneet koko ajan, on yksittäisellä opiskelijalla usein vain yksi mahdollisuus suorittaa jokin harjoite päivän aikana. Muu aika menee odotteluun tai parhaassa tapauksessa voi seurata toisten suoritteita ja antaa

vertaispalautetta. Koska voimankäytössä on kyse erilaisten konkreettisten taitojen oppimisesta, on toistoilla merkitystä.

Tämä hyväksi havaittu opetusmuoto, että edes seurataan toisten tekemistä ja annetaan vertaispalautetta, ei aina ole mahdollinen, joten turhautumista saattaa esiintyä niin opiskelijoissa kuin opettajissa. Muuttamalla harjoitteisiin sisältyvä luento verkossa suoritettavaan tehtävään ja itseopiskeluun, saataisiin yksi oppitunti lisää aikaa tehdä varsinaisia harjoitteita ja tätä kautta lisätä toistoja.

Tässä pilotissa tuo ajatus ei toteudu kuin teoriassa. Tämä siksi, että jaoin koeryhmän kahteen osaan ja puolet ryhmästä suoritti verkko-orientaation toiseen harjoitukseen ja toinen puoli sitten toiseen. Eli toiselle puoliskolle pidettiin orientoiva luento normaalisti. Tässä pilotissa saadaan näyttöä ainoastaan opiskelijoiden suoriutumisesta verkkotehtävistä, kontaktiopetuksen harjoituksista ja heidän suhtautumisestaan tähän toteutustapaan.

Kuten jo edellä mainitsin, tässä pilotissa testiryhmänä toimi oma ratavastuuluokkani. Kyseessä on luokka 2018 3B, jonka virka-asekoulutuksen läpiviemisestä olen vastuussa ja siitä syystä olen heidän kanssaan keskimääräistä enemmän tekemisissä. Tästä syystä oli luontevaa pyytää heitä mukaan. Koko ryhmä, 25 opiskelijaa, osallistui pilotin toteuttamiseen.

5.1. Passiiviset suojavälineet

Passiivisilla suojavälineillä tarkoitetaan poliisin käyttämiä, päälle puettavia, kannettavia tai siirrettäviä suojavälineitä, joiden tarkoitus on mahdollistaa vaarallistenkin työtehtävien suorittaminen mahdollisimman turvallisesti.

Kaikki poliisin käyttöön hyväksytyt välineet ja niihin liittyvät koulutusvaatimukset on määritellyt *Poliisin voimankäyttö- ja suojavälineet sekä voimakeinojen ja suojavälineiden käytön koulutus* POL-2015-14762 -määräyksessä, joka on ainoastaan viranomaiskäyttöön tarkoitettu asiakirja. Jotta yksittäinen poliisimies voi työtehtävissään käyttää kyseisiä voima- ja suojavälineitä, tulee hänellä olla käyttäjäkoulutus ja osaaminen kunkin välineen osalta. Käyttäjäkoulutuksen lisäksi jotkut välineet vaativat vuosittaisia ylläpitokoulutuksia ja niitä järjestetään poliisiyksiköissä.

Voimankäytön opintojaksoilla poliisiopiskelija saa käyttäjäkoulutuksen henkilökohtaisten voimankäyttövälineiden ja suojaliivinsä lisäksi poliisin taktiseen suojaliiviin, kypärään ja kannettaviin kilpiin. Vapaavalintaisella kurssilla harjoittelujakson jälkeen on mahdollista saada käyttäjäkoulutus myös konepistooliin. Joulukuussa 2019 aloitetaan AMK -opiskelijoille myös etälamauttimen käyttäjäkoulutus.

Passiiviset suojavälineet -harjoituskokonaisuus keskittyy taktisen suojaliivin, kypärän ja kilven ympärille. Tämän ensimmäisen harjoituksen tarkoitus on tutustuttaa ja orientoida opiskelija uusiin välineisiin, jotta niiden käyttäminen ja ominaisuuksien syventäminen on mahdollista opintojen edetessä.

5.2. Passiiviset suojavälineet -harjoituksen toteutus

Passiiviset suojavälineet -harjoitus ajoittui testiryhmän kohdalle 30.4.2019. Ei välttämättä ajallisesti kaikkein otollisin hetki vappuaattona iltapäivällä saada opiskelijoita keskittymään uuteen asiaan. Raskaassa suojavarustuksessa liikkuminen ja liikeratojen löytäminen vaatii hieman paneutumista.

Olin jo kaksi viikkoa ennen harjoitusta suunnitellut, laatinut ja ladannut Moodle -opetusympäristöön itseopiskelumateriaalin ja siihen liittyvät tehtävät. Oppilailla oli siis hyvin aikaa suorittaa tehtävä ennen kontaktiopetusta. Materiaali verkossa on täsmälleen sama, joka käytiin toisen luokkapuoliskon kanssa luennolla läpi.

Osaamistavoitteet on kyseisen harjoituskokonaisuuden osalta määritelty toteutussuunnitelmassa seuraavasti;

Opetuksen jälkeen opiskelija

- ymmärtää passiivisten suojavälineiden merkityksen (kypärä+liivi+kilpi) merkityksen ja niiden käytön voimankäytöllisissä tilanteissa
- osaa itse pukea ja riisua suojavälineet ja käyttää niitä muiden välineiden kanssa
- ymmärtää varusteiden aiheuttamat liikerajoitteet sekä niiden tarjoaman ballistisen suojan käsitteen.
- osaa ilmoittaa radiolla sijaintinsa selkokielellä ja ymmärtää kohteen maalaamisen käsitteen.

Kuten osaamistavoitteista voi päätellä, fyysisellä suorittamisella on iso merkitys tässä kokonaisuudessa. Liivien päälle pukeminen ensimmäistä kertaa on aina melkoinen sirkus, mutta muutaman toiston jälkeen se alkaa sujua. Pikkuhiljaa toistojen kautta liikera-dat alkavat löytyä ja välineiden käyttö alkaa luonnistua. Tässä kohtaa on taas muistettava, että tämä harjoitus on poliisiopiskelijalle ensimmäinen kerta opinnoissaan, kun hän toimii passiivisten suojavälineiden kanssa.

Mitä sitten luennolla ja verkko-tehtävässä käsitellään? Passiivisten suojavälineiden osalta opiskelijan tulee perehtyä *Työturvallisuuslakiin 23.8.2002/738*, joka määrittelee työnantajan velvollisuudet huolehtia siitä, että vaarallisen työn tekemiseen on mahdollisuus suojainten avulla. Myös työntekijää Työturvallisuuslaki velvoittaa noudattamaan ohjeita ja määräyksiä suojavälineiden käytössä.

Työturvallisuuslain 23 § määrittelee työntekijän oikeutta pidättäytyä tekemästä työtä joka aiheuttaa vaaraa omalle tai toisen hengelle ja terveydelle. Toisaalta taas poliisityön luonne voi vaatia poliisimiestä suorittamaan jonkin tehtävän jopa henkensä kaupalla. *Laki poliisin hallinnosta 14.2.1992/110* 15c § jopa velvoittaa poliisin vapaa-ajallaankin ryhtymään kiireellisiin toimiin vakavan vaaran ollessa käsillä. Tätä ristiriitaa opiskelija joutuu muun muassa pohtimaan. Lisäksi luento sisältää teknistä tietoa passiivisten suojavälineiden suojaamiskyvystä ja niiden huoltamisesta.

Kaiken kaikkiaan tunnin luento on aivan riittävä, toisaalta taas pintaraapaisu. Tarkoitin tällä sitä, että orientaatiossa saa kyllä riittävän teoretiedon, jotta ymmärtää suojautumisen merkityksen ja kykenee suorittamaan harjoitteet, mutta toisaalta taas välineiden tarkkoihin teknisiin ominaisuuksiin ja esimerkiksi ballistiikkaan liittyviin teoretietoihin perehtyminen vaatisi jo useamman tunnin, jopa päivien, luennon.

Opiskelijoiden siviili-status rajoittaa myös tässä kohtaa opetuksessa annettavan tiedon määrää. Koska osa passiivisiin suojavälineisiin liittyvä tieto on salattua viranomaiskäyttöön tarkoitettua materiaalia, on katsottu tarpeelliseksi tuoda esille vain perusteet.

Erilaisissa täydennyskoulutuksissa myöhemmin on mahdollista syventää osaamista voimankäyttövälineisiin ja suojarusteisiin liittyvissä asiakokonaisuuksissa.

Verkko-opetus tässä teemassa käsitti luentomateriaaliin perehtymisen ja sen pohjalta opiskelija suoritti lyhyen tentin. Tentti sisälsi tämän työn 4 luvussa esiteltyjä kysymystyyppejä seitsemän kappaletta ja kysymykset koskivat mm. passiivisten suojavälineiden

ominaisuuksiin liittyviä seikkoja. Myös Työturvallisuuslakiin liittyviä kysymyksiä oli mukana.

Tentti ei ollut millään tavalla karsiva, ajatus oli nostaa keskeiset ydinasiat esille relevanttien kysymysten kautta. Tenttiä oli mahdollista tehdä niin monta kertaa että sai kaikki vastaukset oikein. Tentti antoi myös kirjallisen palautteen oikeasta vastauksesta ja perusteli sitä heti tentin jälkeen. Orientaation tarkoitus oli antaa opiskelijalle tarvittava teoretieto kontaktiopetusta varten.

Toinen verkkotehtävä oli Moodlen H5P-työkalulla toteutettu Drag & Drop tehtävä (kuva 8.), jossa opiskelija oli virtuaalisella poliisitehtävällä poliisipartion jäsen. Tehtävänannon mukaan opiskelijan tuli erilaisia symboleja tietokoneen hiirellä raahaamalla ja pudottamalla ne paikalleen suorittaa kohteen maalaaminen.

Kohteen maalaamisella tarkoitetaan poliisitehtävällä esimerkiksi jonkin rakennuksen sivuja nimeämällä saada kaikille tehtävään osallistuville yhtenäinen tilannekuva sijaintien ynnä muiden olosuhteiden ilmoittamiseksi. Tämäkin tehtävä oli hyvin helppo ja sen pystyi vaivatta suorittamaan, jos oli perehtynyt materiaaliin. Tehtävä antoi niin ikään palautteen oikeasta suorituksesta ja vielä tarkensi ja painotti tärkeitä asioita.

Kuva 8. Kuvakaappaus Moodlen H5P Drag&Drop -tehtävästä. (Kuvasta on peitetty poliisitaktisia termejä)

Vielä kolmantena tehtävänä opiskelijan tuli pohtia passiivisiin suojavälineisiin ja kohteen maalaamiseen liittyviä seikkoja ja kirjata pohdinnan tuloksena jokin painotettava seikka tai kysymys Moodlen keskusteluusioon. Näitä kysymyksiä ja seikkoja pohdittiin lisää sitten kontaktiopetuksen aikana yhdessä koko luokan kesken.

Ajatukseni oli tehdä verkkotehtävistä suhteellisen helpot ja miellyttävät suorittaa. Tavoite on saada oppilaat sisäistämään pääkohdat ja oikea asenne viritettyä, jotta sitten varsinaisessa harjoituksessa voidaan tehdä useampia suoritteita ja päästään keskittymään taidon oppimiseen. Palaan palauteosiossa tarkemmin oppilaiden kokemuksiin verkkotehtävän osalta.

Aluksi opeteltiin pukemaan suojarusteet päälle luokassa ja siten lähdettiin ulos harjoittelemaan voimankäyttövälineiden esille hakemista ja liikkumista erilaisilla kokoonpanoilla. Pukemisen opettelu tapahtui perinteisen mallioppimisen mukaan, eli opettajat näyttivät mallisuorituksen ja antoivat omiin kokemuksiinsa perustuvia vinkkejä.

Osa motoristen taitojen oppimisesta on yrityksen ja erehdyksen kautta tapahtuvaa. (Salakari, 2007, 15)

Opiskelijoilla on tässä vaiheessa koulutusta kaikki henkilökohtaiset voimankäyttövälineet hallussa ja niiden käyttäminen alkaa olla melko hyvällä tasolla. Nyt kun lisätään uusi elementti, passiiviset suojavälineet, yleinen huomio kiinnittyy siihen, miten huonosti tähän mennessä hankittu osaaminen kestää uuden elementin tullessa mukaan kuvioon. Hetken aikaa toiminta usein näyttää siltä, että ikään kuin opiskelijat eivät olisi aiemmin käyttäneet hallussaan olevia välineitä.

Tilanne selittyy sillä, että suojarusteet kaventavat liikeratoja ja osittain näkökenttää ja syntyy toimintamallikriisi. Opittu liikerata ei nyt toimikkaan ja soveltaminen on työlästä. Tässäkin toki on paljon eroja opiskelijoiden välillä riippuen opiskelijan taustasta ja omaehtoisen harjoittelun määrästä ja muista henkilökohtaisista ominaisuuksista. Mutta pienellä harjoittelulla toistojen kautta alkavat liikeradat löytyä ja toiminta saavuttaa oikean tasonsa. Kun opintojen edetessä näitä välineitä otetaan pikku hiljaa mukaan muihinkin harjoituksiin, tulee liikkumisesta ja välineen hallinnasta jo työelämää ajatellen kestäväää.

Taitojen oppimista rajoittava tekijä on muun muassa ihmisen rajallinen työmuisti; kykenemme käsittelemään työmuistissamme vain 5-9 hahmotusyksikköä eli asiaa kerrallaan. (Salakari, 2007, s.27)

Kun välineet alkoivat varustevyöltä löytyä ja tiedostettiin suojavälineiden tuomat rajoitteet, siirryttiin harjoittelemaan taktista liikkumista mm. erilaisten suojakilpien kanssa. Opiskelijat saavat kokemuksen liikkumisesta yksin ja erilaisissa ryhmissä. Kovin monen uuden asian oppimiseen opiskelijoiden työmuisti ei riitä, siksi tämä harjoitus on syytä pitää riittävän yksinkertaisena.

Lopuksi kampusalueella harjoiteltiin maastoon sijoittumista ja sijaintipaikan ilmoittamista radiolla luennolla/verkko-orientaatioissa annetun toimintamallin perusteella. Kohteen maalaaminen tehtiin tässä yhteydessä oikeaan rakennukseen. Harjoitus oli suunnitelman mukaisesti luento mukaan luettuna kestoaltaan neljä oppituntia.

Katson, että aiemmin kuvatut osaamistavoitteet saavutettiin. Kaikki saivat varusteet puettua ja riisuttua. Opiskelijat osasivat maalata kohderakennuksen ja ilmoittaa sijaintinsa radiolla. Harjoitus sisältää valtavasti opiskelijoille uutta asiaa ja ominaista näille harjoitteille on se, että ne luovat pohjaa taas seuraavalle kokonaisuudelle, jossa asioita taas hieman syvennetään ja tuodaan uusia elementtejä peliin.

5.3. Pakkopysäytys ja vaarallisen henkilön kiinniotto ajoneuvosta

Toisena harjoituskokonaisuutena opinnäytetyössäni on ajoneuvon pakkopysäyttäminen voimakeinoja käyttämällä ja vaarallisen henkilön kiinniotto ajoneuvosta hyvänä jatkumona. Pakkopysäyttämällä tarkoitetaan sitä, kun poliisi virkatehtävässä toimivaltansa rajoissa pysäyttää ajoneuvoa käyttämällä piikkimattoa, sulkua tai estettä tai poliisin omaa ajoneuvoa eri tavoin pakottaakseen pakenevan ajoneuvon. Tämä harjoituskokonaisuus on rakennettu luokalle kahdeksan oppitunnin mittaiseksi.

Osaamistavoitteet tässä harjoituskokonaisuudessa keskittyvät piikkimaton turvalliseen käsittelyyn välineenä sekä kulkuneuvon pakkopysäytyksen edellytysten ymmärtämiseen. Pääpaino on työturvallisuuden näkökulma. Kun liikenteen seassa poliisi työskentelee, pitää korostaa paitsi omaa työturvallisuutta, myös sivullisten turvallisuutta.

Normaalissa toteutuksessa harjoituspäivä aloitetaan luennolla koko luokalle ja sitten siirrytään harjoitteisiin puoliluokittain tai koko luokka yhdessä. Harjoitus vaatii kaksi kouluttajaa ja se voidaan toteuttaa rastikoulutuksena kahdessa suorituspaikassa tai vaihtoehtoisesti kahden kouluttajan voimin koko ryhmä kerrallaan.

Toisella rastilla harjoitellaan piikkimaton tekninen käyttö, sijoitellaan ajoneuvot oikeaoppisesti pysäytystä varten ja sitten ajetaan simuloituja pakenevan ajoneuvon seuranta-tehtäviä, jossa kohdeauto ajatetaan piikkimattoon. Tavoite on, että jokainen opiskelija pääsee levittämään piikkimattoa, mutta aina se ei ison ryhmäkoon vuoksi onnistu.

Taitojen oppiminen on kokemusperäistä oppimista. Oppija oppii perustuen erilaisiin kokemuksiin, itse käytännössä kokemaansa. (Salakari, 2007, 15)

Opetustilanne on opettajalle sikäli haastava, että toteutus vaatii useita ajoneuvoja ja liikettä tulee paljon. Harjoitusturvallisuuden vuoksi kahden kouluttajan läsnäolo on suotavaa. Harjoitus on opiskelijoille antoisa, kun tilannetta voidaan simulaatioiden kautta elää kokonaisvaltaisesti työelämälähtöisesti radioliikenne mukaan luettuna. Opiskelija saa näin kokemuksen työelämälähtöisestä tilanteesta.

Oppimisympäristöjen tulee muistuttaa aitoa toimintaympäristöä. Ammatillisia taitoja opitaan parhaiten työntekoon innostavassa ympäristössä. (Salakari, 2007, 18)

Poliisiopiskelija saa AMK -opinnoissaan opetusta pakkopysäyttämiseen voimankäyttövälineellä ainoastaan piikkimaton osalta. Ajoneuvoilla tapahtuvaa pakkopysäyttämistä käsitellään teoriassa asetuksen kautta, mutta ajoneuvoilla kontaktin ottamista ei harjoitella.

Ajoneuvokoulutusta poliisimies voi saada lisää virassaan erilaisilla täydennyskursseilla. Kursseilla harjoitellaan poliisiauton käsittelyä erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa. Poliisiyksiköillä on vuosittain kiintiöt eri kursseille ja niille voi hakea kaikki virassa olevat poliisimiehet.

Opetuksessa on syytä kautta linjan painottaa sitä, että opiskelija pyrkii tunnistamaan omaa osaamistaan ja pitäytyy taktiikoiden ja välineiden osalta sellaisissa menetelmissä, joihin on saanut koulutuksen ja osaaminen on riittävällä tasolla. Työelämä ja tositilanteet eivät saa olla harjoitustilanteita.

Toisena teemana tässä kokonaisuudessa on vaarallisen henkilön kiinniottaminen ajoneuvosta käskyttämällä. Harjoituksessa perehdytään poliisitaktisesti tilanteeseen, jossa vaarallinen henkilö on pysäytetty ajoneuvossa. Rastilla pohditaan passiivisten suojien hyväksikäyttöä sekä muun suojan käyttöä.

Poliisien sijoittuminen mahdollisimman työturvallisesti on tärkeä näkökulma rastilla. Myös voimankäyttövälineiden käyttöön ja varautumiseen kiinnitetään huomiota. Tämäkin harjoitus on hyvin kokonaisvaltainen ja työelämälähtöinen. Osaamistavoitteena on työturvallisuuteen vaikuttavien seikkojen, kuten esimerkiksi etäisyys kohteeseen ja oma suoja, merkityksen ymmärtäminen.

Tämäkin harjoitus on hyvä osoitus siitä, kuinka harjoitukset ovat jatkumoa toisilleen. Passiivisten suojavälineiden käyttöä voidaan jo tässä harjoituksessa soveltaa ja syventää kun perusteet on aiemmissa harjoituksissa luotu.

5.4. Pysäytys ja kiinniotto -harjoituspäivän toteutus

Pilotin harjoituspäivä ajoittui opiskelijaryhmälleni elokuun puoliväliin torstaille 15.8.2019. Valmistelin ja latsin verkko-orientaatio materiaalin heti kesäloman jälkeisenä maanantaina 5.8.2019 Moodleen, joten opiskelijoilla oli kaksi viikkoa aikaa käydä suorittamassa tehtävä ennen kontaktiopetusta.

Harjoituskokonaisuuteen liittyvä luentomateriaali käsitteli opiskelijoille entuudestaan tuttua voimankäyttöön liittyvää lainsäädäntöä. Keskeisinä lainkohtina materiaalissa ovat *Poliisilaki 872/2011* ja varsinkin voimankäyttöön liittyvät pykälät 17, 18 ja 19 toisessa luvussa sekä *Sisäministeriön asetus poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä 245/2015* kokonaisuudessaan.

Opiskelijan tulee orientaation kautta hahmottaa pakkopysäytyksen edellytykset ja siihen liittyvä toimivalta. Paitsi omaa työturvallisuutta pyritään korostamaan, niin myös sivulisten turvallisuutta. Kantavana teemana on se, että pakeneva ajoneuvo pyritään pysäyttämään mahdollisimman turvallisesti kaikkien osapuolien kannalta.

Opiskelijalle tulisi harjoitteen myötä saada mielikuva, että pakkopysäyttäminen ei saa tapahtua hinnalla millä hyvänsä. Piikkimaton, poliisiautojen ja poliisimiesten sijoittumista kuvataan opiskelumateriaalissa muutamalla toimintamallilla.

Käskytsiinniotto ajoneuvosta -osioon luennon/verkkotehtävän tavoite on hahmottaa opiskelijalle toimintamalli, jossa ajoneuvot ja poliisit on sijoitettu mahdollisimman työturvallisesti. Tätä mallia fyysisessä harjoittelussa lähdetään soveltamaan ja kehittämään.

Luentomateriaaliin perustuen loin tähänkin verkko-orientaatioon tentin, joka sisälsi kymmenen kysymystä. Mukana oli toteutukseltaan erilaisia kysymystyyppejä. Kysymykset pohjautuivat suoraan Moodleen ladattuun oppimateriaaliin.

Muutama kysymys oli selkeitä tosi/epätosi -väittämiä. Asetukseen suoraan liittyvä kysymys oli mm. asetuksesta poimittu lause, joka piti täydentää (kuva 9.) annetuilla vaihtoehdoilla vastaamaan asetuksen mukaista tekstiä.

Kuva 9. Kuvakaappaus verkkotentin täydennyskysymyksestä.

Piikkimaton sijoitteluun ja työturvallisuuteen liittyvään kysymykseen rakentelin kuvan 10. mukaisen raahaa & pudota -tyypin tehtävän.

Kuva 10. Kuvakaappaus verkkotentin raahaa & pudota -kysymyksestä.

Kaikkiin kysymyksiin löytyi vastaus annetusta oppimateriaalista ja tentin tarkoitus oli nostaa ydinteemat esille, jotta varsinainen kontaktiopetus saa tarvittavan teoreettisen pohjan.

Käskytyks- kiinnioton osalta verkkotehtävän tehtävänanto oli pohtia luentomateriaaliin ja jo saatuun koulutukseen nojautuen vaarallisen henkilön käskytyks- kiinniotta ajoneuvosta. Tehtävä tuli suorittaa Moodle -työtilan keskusteluusioon. Tyyli oli vapaa, joko huomioitavia seikkoja esim. ranskalaisilla viivoilla esiin tuoden tai lyhyt essee. Tässä tehtävässä opiskelijat olivat ansiokkaasti osanneet yhdistää aiemmin oppimaansa ja verkkoon ladattua materiaalia ja tuotokset olivat hyviä. Joukossa oli muutama essee ja sitten oli useita tuotoksia, joissa pääasiat oli muutoin tuotu esille.

Verkkotehtävän kautta tapahtunut ennakkopohdinta ja luokkapuoliskon osalta luennolla käyty ajatustenvaihto selkeästi valmistaa opiskelijat käytännön harjoitukseen. Kun opiskelijalla on kontaktiopetukseen tullessa jo valmiiksi tarvittava teoreettinen tietopohja ja malli tulevan harjoitteen sisällöstä, voidaan fyysiseen tekemiseen ja kokemuksen kautta oppimiseen varattu aikaresurssi hyödyntää tehokkaammin.

5.5. Produktion vaiheiden toteutuminen

Kuvasin työni ensimmäisessä luvussa kehitystyön vaiheet Salosen (Salonen, 2013) mallin mukaisesti. Kuvaan tässä alaluvussa oman työni vaiheet ja aikataulut käyttäen hyväkseni Salosen mallia.

Aloitusvaiheessa syntyy idea hankkeesta. Oma ajatukseni oli alun perin tehdä tutkimuksellinen opinnäytetyö, jonka tavoite olisi ollut selvittää teleskooppipatukan käyttöä poliisin voimankäyttövälineenä. Tarkoitukseni oli tehdä määrällinen, eli kvantitatiivinen tutkimustyö. Kuitenkin alustavien selvitysten ja oman pohdinnan lopputuloksena päätin luopua tuosta tutkimuksesta.

Päädyin AMK -muunto-opintoihin liittyvällä *AMK -opettajan asiantuntijuus ja pedagoginen osaaminen* - kurssilla tekemään toiminnallisen opinnäytetyön. Koin että kurssiin liittyvät opit olisi tehokasta hyödyntää opinnäytetyöprosessissa. Kurssin yhtenä tehtävänä oli tehdä Moodle -oppimisympäristöön oppimistehtävät, ja lähdin suoraan näitä tehtäviä kehittämään ja tekemään niiden kautta opinnäytetyön.

Suunnitteluvaihe ajoittui kohdallani maaliskuulle 2019. Pedagogiikan kurssi aloitti tammikuussa 2019 ja itse liityin mukaan 1.2.2019. Maaliskuun aikana idea työstä

kehittyi ja huhtikuussa pidettiin opinnäytetöihin liittyvä ensimmäinen seminaari, jossa esittelin opinnäytetyöni kirjallisen suunnitelman. Tässä vaiheessa tein tarvittavat selvitykset pilotin toteuttamiselle. Olennaista oli määritellä pilotille kohderyhmä ja saada vastuupettajalta lupa toteuttaa pilotti.

Varsinaista **esivaihetta** en omassa opinnäyteyöprosessissa oikein erota. Koen olleeni jo valmiiksi siinä toimintaympäristössä jossa toteutin työni, joten erillistä siirtymistä ei tarvittu.

Työstövaihe oli osaltaan alkanut jo helmi-maaliskuun taitteessa, kun opintoihin liittyviä tehtäviä suoritettiin Moodle -oppimisympäristöön. Näitä oppimistehtävän raakileita lähdin työstämään produktiotani varten. Olennainen osa oli saada Moodleen oma työtila oppimistehtäviä varten. 11.4.2019 sain tarvittavan työtilan Moodleen ja aloin suunnitella ja rakentaa Passiiviset suojavälineet -osion tenttejä ja tehtäviä kokonaisuudeksi. Tehtävät olivat opiskelijoiden saatavilla 15.4.2019. Pilotin ensimmäinen vaihe toteutui 30.4.2019.

Toukokuussa aloitin myös opinnäytetyöni kirjallisen osuuden hahmottelun. Kesäloman aikana 23.6.- 5.8.2019 kirjoitin runkoa ja teoreettista viitekehystä valmiiksi. Samaan aikaan työstin pilotin toista vaihetta, eli pakkopysäytys ja vaarallisen henkilön kiinniotto -osion verkkotehtäviä. Nämä tehtävät olivat opiskelijoiden saatavilla heti kesäloman jälkeen 5.8.2019 alkaen. Olin päättänyt, että opiskelijoilla on noin kaksi viikkoa aikaa ennen kontaktiopetusta suorittaa verkkotehtävät. Molemmissa kokonaisuuksissa tämä tavoite toteutui.

Kun pilotin molemmat osiot oli suoritettu, laadin osallistuneille opiskelijoille palautekyselyn. Annoin kyselyn vastaamiseen runsaasti aikaa. Viimeinen palaute tuli lokakuun alussa. Lokakuun ajan kirjoitin raporttia ja tarkastelin palautteita.

Marraskuu 2019 oli selkeää **tarkistusvaiheen** aikaa. Koko prosessin ajan rakennetta ja kokonaisuutta oli tarkasteltu, mutta marraskuun aikana kävin ykkösohjaajan kanssa ohjauskeskusteluja ja sain palautetta työni puutteista ja korjausehdotuksia. Lisäksi kävin ohjaustapaamisia myös kakkosohjaajan kanssa ja näin sain myös toisenlaisia näkökulmia. Ohjaustapaamiset ovat olleet osa ns. seminaarityöskentelyä. Tarkistusvaihe oli selkeästi työläs ja aikaa vievä vaihe.

Viimeistelyvaiheessa joulukuussa 2019 lähetin työni ohjaajille arvioitavaksi sekä Urkund -järjestelmään tarkistettavaksi. Ulkoasun viimeistely oli tämän vaiheen keskeinen tehtävä.

Opinnäytetyöni toteutus jakaantui tasaisesti vuoden 2019 ajalle. Koska tein kehitystyön ja opinnot päivätyöni ohessa, vaati tavoitteiden saavuttaminen paljon uhrauksia ajankäytön näkökulmasta. Työvaiheiden selkeä suunnittelu ja aikataulutukset helpottivat kokonaisuuden hallintaa. Työ valmistui alkuperäisen tavoitteen mukaisessa aikaikkunassa.

6 YHTEENVETO JA POHDINTA

Tässä luvussa avaan opiskelijoilta saatua palautetta suoritetuista verkkotehtävistä. Lisäksi tarkastelen tenttien tuloksia ja arvioin verkkotehtäviin käytettyä aikaa. Vaikka tuloksia ei arvioitu, kertovat ne kuitenkin tenttien vaikeustasosta ja mahdollisesti myös oppimisesta. Ajankäyttöä tarkastelen lähinnä arvioidakseni verkkotehtävien laajuutta ja haastavuutta suhteessa luentoon.

Peilaan palautteiden kautta myös omaa onnistumistani verkkotehtävien toteutuksen ja kokonaisuuden kannalta. Keskeinen ajatus on kuitenkin se, että oppimista tapahtuisi mielekkäästi.

6.1. Opiskelijoiden palaute

Opiskelijapalautteen saamiseksi laadin Moodleen palautekyselyn. Kysely sisälsi viisi kohtaa. Neljä kysymystä oli rasti ruutuun -periaatteella toteutettuja monivalintakysymyksiä. Kuusiportaisesta asteikosta opiskelijan tuli valita parhaiten omaa kokemusta kuvaava vaihtoehto. Vastausvaihtoehdot olivat;

- erinomaisesti
- hyvin
- kohtalaisesti
- huonosti
- todella huonosti
- ei ollenkaan

Kategoriasta ei löydy neutraalia vastausvaihtoehtoa, eli kokemus on vastaajan mukaan joko negatiivinen tai positiivinen asteikon tarjoaman skaalan mukaisesti.

Kysymykset olivat järjestyksessään seuraavat;

- 1. Verkkotehtävien suorittaminen annettujen opintomateriaalien perusteella onnistui mielestäni...**
- 2. Verkkotehtävien sisältö vastasi kontaktiopetuksen sisältöä...**
- 3. Verkossa tapahtuva orientaatio valmistaa minua kontaktiopetukseen...**
- 4. Verkkotehtävät palvelivat teknisen ja visuaalisen toteutuksen osalta tarkoitustaan...**

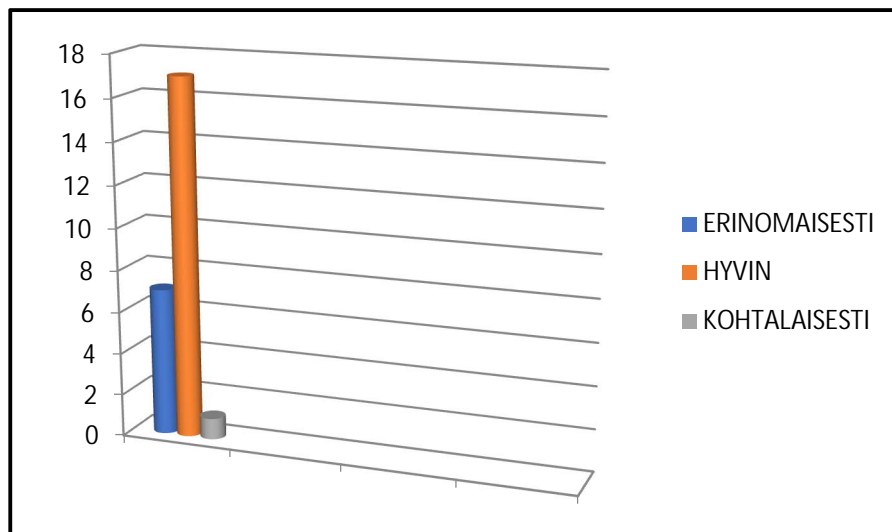

Viides kohta oli ns. vapaa sana. Tähän osioon opiskelija sai vapaasti antaa palautetta koskien näitä kahta kyseessä ollutta harjoituskokonaisuutta.

Kaikki osallistuneet 25 opiskelijaa vastasivat palautekyselyyn määräaikaan mennessä. Vastaajat antoivat palautteensa anonyymeinä, jotta kriittisenkin palautteen antaminen olisi helpompaa. Vastaajia ei ole jaoteltu eri ryhmiin sen mukaan, kumpaan harjoitukseen osallistui. Verkkotehtävät oli tästä syystä rakennettu mahdollisimman samankaltaisiksi ja laajuudeltaan toisiaan vastaaviksi.

Esitän opiskelijoiden vastaukset oheisina kaaviokuvina havainnollistamaan kokonaisuutta. Kussakin kaaviossa nähdään 25 vastaajan jakautuminen kuvatulla asteikolla kunkin vastaajan kokemuksen perusteella.

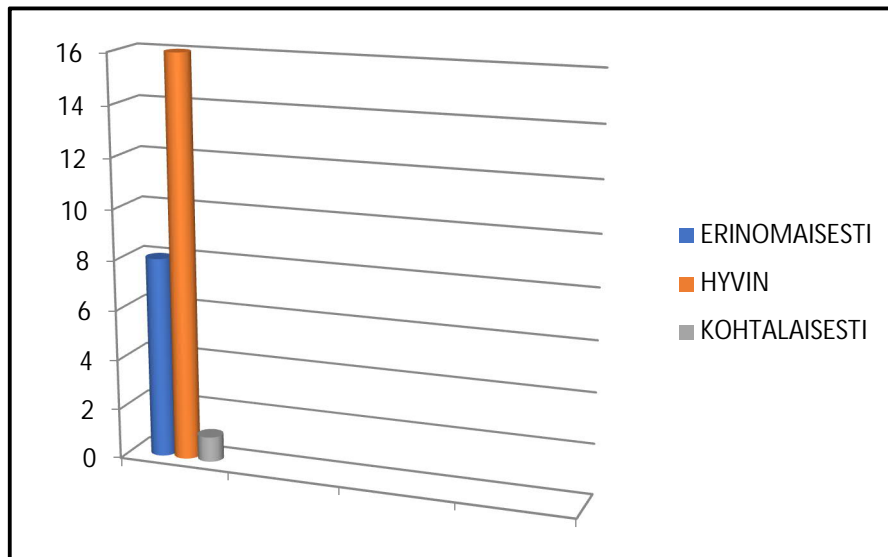
1. Verkkotehtävien suorittaminen annettujen opintomateriaalien perusteella onnistui mielestäni...

Kuva 11. Kaaviokuva palautekyselyn 1.kysymyksen vastausten jakautumisesta.

Vastaajia oli 25. Heistä 17 koki, että Moodleen ladatut oppimateriaalit tarjosivat hyvin vastinetta tehtävien suorittamiseen. 7 opiskelijaa koki materiaalin palvelevan tarkoitustaan erinomaisesti. Yksi vastaaja oli kohtalaisen tyytyväinen materiaaliin. Vastaajia oli 25.

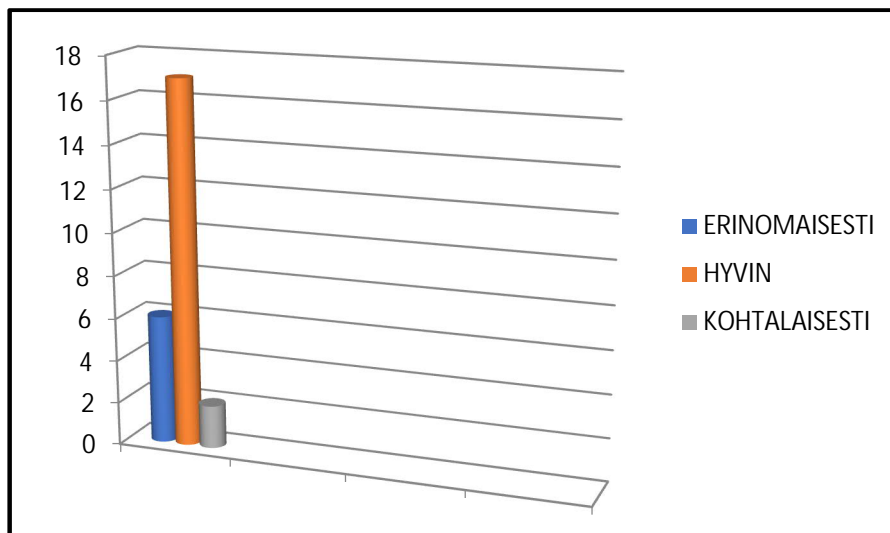
2. Verkkotehtävien sisältö vastasi kontaktiopetuksen sisältöä...

Kuva 12. Kaaviokuva palautekyselyn 2. kysymyksen vastausten jakautumisesta.

16 opiskelijaa koki verkkotehtävien sisällön vastaavan kontaktiopetuksen sisältöä hyvin. 8 opiskelijan mukaan vastaavuus oli erinomainen. Yksi opiskelija koki yhteneväisyyden kohtalaiseksi. Vastaaajia oli 25.

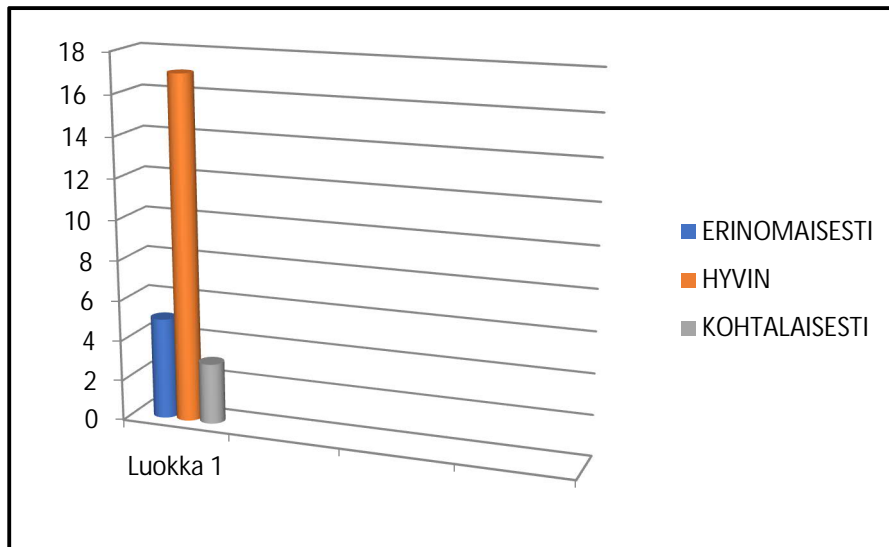
3. Verkossa tapahtuva orientaatio valmistaa minua kontaktiopetukseen...

Kuva 13. Kaaviokuva palautekyselyn 3. kysymyksen vastausten jakautumisesta.

17 opiskelijaan palautteeseen vastanneiden joukosta koki verkossa tapahtuvan orientaation valmistavan heitä kontaktiopetukseen hyvin. Kuuden opiskelijan kohdalla kokemus oli erinomainen. Kahden opiskelijan mielestä verkossa opiskelu valmisti kohtalaisesti kontaktiopetukseen. Vastanneita oli 25.

4. Verkkotehtävät palvelivat teknisen ja visuaalisen toteutuksen osalta tarkoitustaan...

Kuva 14. Kaaviokuva palautekyselyn 4. kysymyksen vastausten jakautumisesta.

Verkkotehtävien tekninen toteutus tässä pilotissa oli 17 opiskelijan mielestä hyvin toteutettu. Erinomaisena toteutuksen koki 5 opiskelijaa. Kolmen opiskelijan mielestä toteutus toimi kohtalaisesti.

Kuten kaaviokuvat osoittavat, opiskelijoiden kokemus tässä pilotissa verkkotehtävien suhteen on positiivinen. Yksikään osallistuneista ei kokenut tehtäviä negatiivisesti annettun asteikon skaalalla mitattuna. Kaikkien kysymysten osalta vastaukset jakautuvat lähes identtisesti.

Palautekyselyn viides kohta oli vapaa sana -osio. Tähän pyysin opiskelijoita vapaasti antamaan palautetta koskien mitä vain näissä harjoituskokonaisuuksissa. Seuraavassa opiskelijoiden kommentteja;

"Tentti olisi mielestäni saanut olla haastavampi, sillä niiltä osin kun jouduin luntaamalla etsiä materiaalista vastaukset, tuntui että asian silloin sisäisti paremmin. Materiaalin lukeminen välillä tuppaa olemaan hieman ilman ajatusta, eikä asioita välttämättä sisäistä. :)"

"Koin oppivani moodlesta asiat hyvin! Kouluttajalle annan arvosanaksi erinomainen."

"Yleisesti mahtavaa opetusta kaikin puolin!"

"Hyvin toimi systeemit mutta mieluummin itse kuuntelen opetusta ihan paikanpäällä"

"Voimankäytön koulutus on ollut kaikin puolin onnistunutta! Kunpa sitä vain olisi enemmän kaikenlaisten tyhjänpäiväisten kirjallisten töiden, seminaarien ja ryhmätehtävien sijaan."

"Materiaalia oli riittävästi, joihin perehtymällä pääsi hyvin käsiksi opetettavaan aiheeseen."

"Tein verkko-orientoinnin pakkopysäytyksen osalta, ja muistelin, että jokin ajoneuvojen sijoitteluun liittyvä taktinen osa-alue käytiin lähiopetuksessa läpi, mitä ei joko ollut materiaalissa tai sitten se ei käynyt ilmi matskuista. Muuten materiaalia oli mielestäni laajasti ja siitä sai hyvän kuvan ennakkoon siitä, mitä koulutuksessa tullaan käsittelemään."

"Tehtävässä, jossa piti raahata partio tyyppejä tms. paikoilleen, niin ne eivät oikeen tarttuneet kuvaan. Sai jonkin verran hinkuttaa, siihen voisi jotaki pieniä fixiä kokeilla. Muuten homma pelitti hyvin!"

"Tekninen toteutus tökki ainakin jossain kohtaa, kun piti raahata kuvaan jotakin."

"Hyvä, monipuolinen, selkeästi toteutettu kurssi."

Kokonaisuutena vapaassa kommentointikentässä annettu palaute on positiivista. Teknisen toteutuksen osalta muutama opiskelija moitti tehtävien teknistä toteutusta. Haasteita oli lähinnä Drag&Drop -tyypin tehtävissä. Allekirjoitan tältä osin annetun palautteen aiheelliseksi. Osaamisen näiden tehtävien osalta kaipaa harjoitusta. Muutoin koen palautteen perusteella, että tehtävien mitoitus ja sisältö ovat kohtalaisen onnistuneita.

Muutama opiskelija olisi kaivannut vaativampia kysymyksiä. Ajatuksena se, että joutuisi toden teolla perehtymään oppimateriaaliin. Oppimisen kannalta vaativa tentti voi olla hyvä, mutta kysymykset voivat helposti karata kokonaisuuden kannalta epäoleellisuuksiin ja seurauksena voi olla turhautuminen. Osaamistavoitteet ovat hyvä peili, kun pohditaan tehtävien vaativuutta ja laajuutta.

Materiaalia kiiteltiin ja sen määrää pidettiin sopivana. Olennaista on se, että tehtäviä varten laitetaan mahdollisimman täsmällinen oppimateriaali. Materiaalista pitää löytyä vastaukset esitettyihin kysymyksiin eikä toisaalta mukana saa olla liikaa epäoleennaista oppimismateriaalia.

Yksi vapaan palautteen antanut opiskelija oli sitä mieltä, että luennolla istuminen on paras keino oppia. On muistettava, että aina kun joukossa on erilaisia opiskelijoita, kaikkia on mahdoton miellyttää pedagogiikan näkökulmasta. Kun pohditaan opetuksen järjestämistä, on pyrittävä ottamaan huomioon mahdollisimman monta näkökulmaa ja sitten järjestää opetus niin, että se palvelee tehokkaasti sekä opiskelijaa että opettajaa.

Voimankäytön opetus on perinteisesti Polamkissa nauttinut opiskelijoiden suosiota. Syy voi olla se, että moni kokee voimankäytön olevan poliisityön ydintä ja sen oppiminen ja opettelu on mielenkiintoista. Opetus ja menetelmät eivät ehkä ole sen ihmeellisempiä kuin muilla Polamkin opetusaloilla.

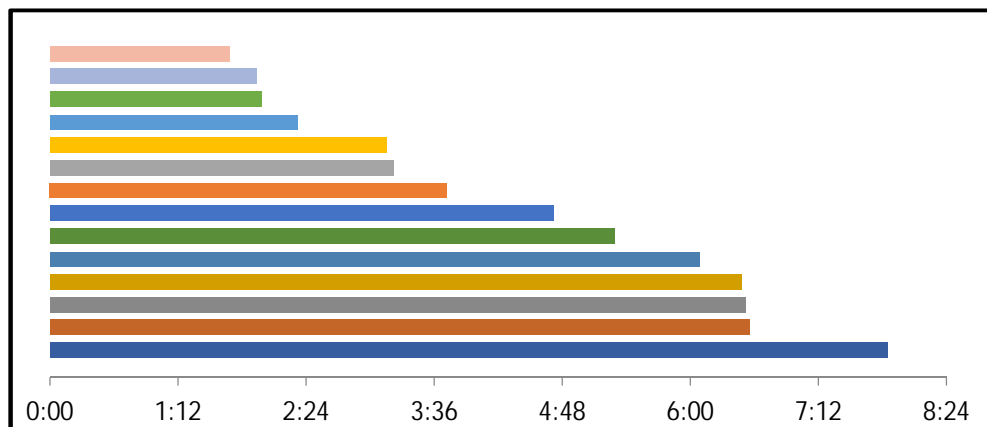
Vastausten perusteella opiskelijat kokivat oppineensa tarvittavat asiat hyvin. Se, että harjoituksissa heidän suoriutumisen ei poikennut oman kokemukseni perusteella millään lailla normaaliin toteutukseen osallistuneiden suorituksesta, tukee tuota väittämää.

6.2. Opiskelijoiden suoriutuminen verkkotehtävissä

Tässä aluvuossa avaan hieman opiskelijoiden suoriutumista verkkotehtävissä. Hahmotan kokonaisuutta lähinnä ajankäytön ja tenttimenestyksen näkökulmasta. Kyseisten seikkojen perusteella voi tehdä johtopäätöksiä tehtävien soveltumisesta tarkoitukseensa ajankäytön ja oppimisen perusteella.

Passiiviset suojavälineet harjoituksessa 14 opiskelijaa suoritti orientoivat verkkotehtävät. Tehtävät koostuivat seitsemän kysymystä käsittävästä tentistä, kohteen maalaamista koskevasta Drag&Drop tehtävästä sekä keskustelualueelle kirjattavasta yksittäisestä, opiskelijan mielestä painotusta vaativasta seikasta tai kysymyksestä aihekokonaisuuteen liittyen.

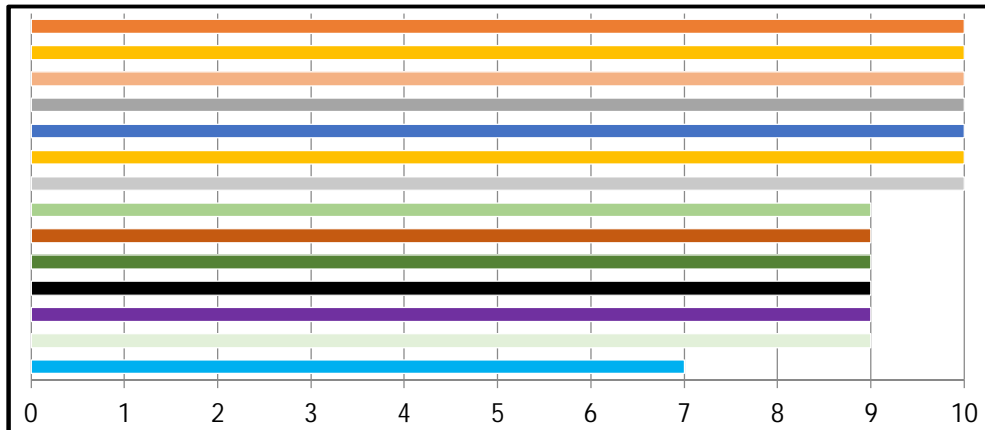
Tenttiin opiskelijat käyttivät aikaa 1:41min - 7:51min. Ajankäyttö haarukoituu oheisen kuvan 15 mukaisesti. Kaaviossa kukin väripalkki kuvaa yhtä opiskelijaa.

Kuva 15. Kaaviokuva ajankäytön jakautumisesta passiiviset suojavälineet-tentissä.

Tentin kysymykset on pisteytetty niin, että kustakin kysymyksestä on mahdollista saada kokonaisuudessaan yksi piste. Maksimipistemäärä on tällöin 7. Moodlen arviointijärjestelmä muuttaa lopullisen tuloksen skaalaan 1-10. Arvosanojen jakautuminen ilmenee

kuvasta 16. Kaikkien arvosanojen keskiarvo oli 9. Kukin palkki kuvassa 16 kuvastaa yhtä opiskelijaa.

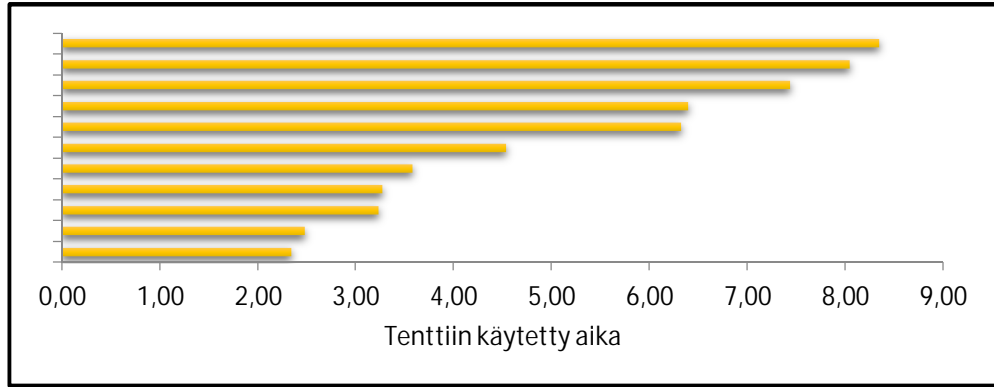

Kuva 16. Kaaviokuva passiiviset suojavälineet -tentin arvosanojen jakautumisesta.

Kuten oheisista kaavioista nähdään, tentin tulokset olivat tasalaatuisia. Tentin tekemiseen käytetyssä ajassa sen sijaan on hajontaa. Tätä voi selittää opiskelijoiden erilainen tyyli suoriutua tehtävästä. Toinen saattaa etsiä vastauksia kysymyksiin sitä mukaan kun tentti etenee ja toinen puolestaan perehtyy ensin materiaaliin ja omaksuu lukemansa. Tällöin tentin tekeminen on luonnollisesti nopeampaa. Kokonaisuutena opiskelijoiden verkkotehtäviin käyttämää aikaa ei mitattu. Arvioin kuitenkin tenttiaikojen perusteella, että luentoon käytettävä oppitunti (45min) on keskimäärin ajankäytöllisesti vertailukelpoinen verkkotehtäviin.

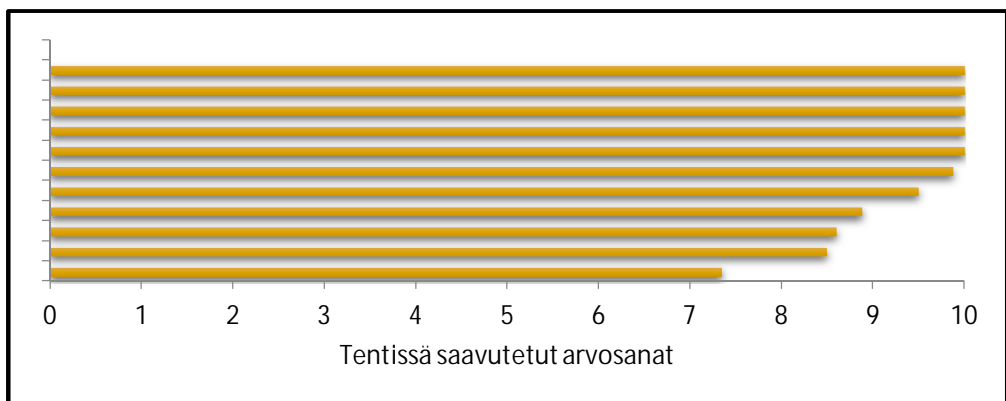
H5P:llä toteutetun Drag&Drop tehtävän saivat 11 opiskelijaa suoritettua kerralla täysin oikein. Kolme opiskelijaa sai tästä tehtävästä 8 pistettä kymmenestä. Tässä tehtävässä on saattanut olla teknistä haastetta joidenkin opiskelijoiden kohdalla. Niinkään kyse ei välttämättä ole osaamisen puutteesta.

Pakkopysäytykseen liittyvät verkkotehtävät suoritti 11 opiskelijaa. Tehtävinä olivat 10 kysymystä sisältävä tentti, sekä vapaasti kirjoitettava kuvaus vaarallisen henkilön kiinnostukseen liittyvistä olennaisista työturvallisuuteen vaikuttavista taktisista seikoista. Tähän tenttiin opiskelijat käyttivät aikaa 2,34 - 8,34 minuuttia. Kuvassa 17. ilmenee tenttiin käytetyn ajan jakaantuminen opiskelijoiden välillä. Kukin palkki kuvaa yhden opiskelijan käyttämää aikaa.

Kuva 17. Kaaviokuva ajankäytön jakautumisesta pakkopysäytys tentissä.

Pakkopysäytys-tentin tulokset ilmenevät kuvasta 18. Tässä tentissä kysymyksistä kustakin pystyi saamaan yhden pisteen vastattuaan täysin oikein. Joukossa oli monivalintakysymyksiä ja näin ollen jos vastaus jäi niissä puutteelliseksi, sai prosentuaalisesti pisteitä sen mukaan kuinka paljon puutteita vastauksessa oli. Tulokset jakaantuivat välille 7,35 - 10. Tässä tentissä keskiarvo oli 9,3. Kuvassa kukin palkki kuvaa yhden opiskelijan suorittumista. Vastaajia oli 11.

Kuva 18. Pakkopysäytys -tentin arvosanojen jakautuminen.

Kuten kaaviokuvista pystytään lukemaan, verkkotenttien ajankäyttö ja tenttitulokset molemmissa harjoituskokonaisuuksissa ovat hyvin samankaltaiset. Ajankäyttö jakaantuu lähes identtisesti ja tenttien arvosanojen skaalakin on hyvin samankaltainen. Pakkopysäytystentissä alinta arvosanaa saattaa selittää tekninen toteutus. Tässäkin osiossa oli Drag&Drop -tyyppinen tehtävä, ja siinä on mahdollisesti ollut haasteita.

6.3. Pohdintaa

Saadun palautteen perusteella pystyn toteamaan, että opiskelijat kokivat tässä pilotissa verkkotehtävät positiivisena mahdollisuutena oppia. Verkkotehtävien suorittaminen onnistui muutamaa teknistä haastetta lukuun ottamatta hyvin. Kontaktiopetus sujui pilotissa aivan samalla tavalla kuin normaalissa opetuksessa ja kaikki opiskelijat suoriutuivat harjoituksista hyvin riippumatta siitä, olivatko olleet luennoilla vai valmistautuneet harjoitukseen verkkotehtävien kautta. Harjoituksissa päästiin paneutumaan fyysiseen harjoitteluun ja opiskelijat pääsivät tekemään suoritteita autenttisiin ympäristöihin.

Molempien harjoituskokonaisuuksien verkkotehtävien tenttien tulokset ja niihin käytetty aika olivat hyvin samankaltaisia. Mielestäni se osoittaa sen, että tehtävät ovat vaativuudeltaan ja sisällöltään toisiaan vastaavat vaikkakin koskevat eri aihepiiriä. Tasapuolisuutta ajatellen tämä on hyvä asia.

Jos verkko-opetusta jatkossa halutaan voimankäytön opetuksessa hyödyntää tehokkaammin, olisi seuraava askel velvoittaa koko luokka suorittamaan verkkotehtävät ennakoon. Näin saataisiin tosiasiallisesti yksi oppitunti lisää fyysiseen harjoitteluun. Toeutustapa säästää myös opettajien voimavaroja, kun toistuvia luentoja ei tarvitse pitää. Lisäksi kaikille luokille saataisiin yhtenäinen orientoiva materiaali ja tehtävät.

Verkkotehtävien tekninen kehittäminen on myös huomiota vaativa seikka. Tässä pilotissa työstin verkkotehtävät käyttäen ensimmäistä kertaa Moodlea, joten tuotokset eivät välttämättä ole optimaalisia jatkoa ajatellen. Tenttejä esimerkiksi voisi kehittää lisäämällä kysymyksiä ja hyödyntää sitten kysymyspankkia, jotta tenttien sisältöä voisi ajoitain muuttaa pienellä vaivalla. Yksi mahdollisuus on myös tehdä luennoista verkkoluentoja. Käsittäakseni tällaisia hankkeita on voimankäytön opetustiimissä tämän produktin toteuttamisen aikana jo aloitettu.

Kuten palautteissakin kerrottiin, pikkutarkkoihin seikkoihin liittyvät tentit voisivat olla hyviä oppimisen kannalta. Opiskelijat joutuisivat todenteolla kaivamaan tiedon aneetuista materiaaleista. Tein pilotin tentit osittain ehkä turhankin helpoiksi.

Toin opinnäytetyöni teoreettisessa viitekehyksessä sulautuvan opetuksen määritelmää käsittelevässä luvussa 3 esille sulauttamisen integraation tasoja. Voimankäytön opetuksessa pääpaino oppimisen kannalta tulee olla konkreettisessa tekemisessä ja kokemisessa ja niiden toistamisessa. Kuitenkin tekeminen ja kokeminen vaativat pohjalle ymmärryksen ja perusteet toiminnalle. Näiden teoreettisten tietojen opettamiseksi lähidominoiva sulautus (ks. luku 3.1) on toimiva ratkaisu.

Saavutin opinnäytetyölle asettamani tavoitteet. Sain työstettyä kahteen harjoituskokonaisuuteen verkossa suoritettavat orientoivat tehtävät ja onnistuin luomaan ne siten, että ne palvelivat kontaktiopetusta vähintään tyydyttävästi. Osaamistavoitteet saavutettiin molemmissa harjoituskokonaisuuksissa. Opiskelijat suoriutuivat harjoituksista ja osasivat soveltaa niissä oppimaansa teoriaa.

Produkti toteutui suunnitelmien mukaisesti. Työni tavoite testata luennon korvaaminen verkossa tapahtuvalla orientaatiolla toteutui täysin. Opiskelijat kokivat oppineensa asioita. Paras palaute on opiskelijoilta saatu suora ja konkreettinen palaute.

Lisäksi omat henkilökohtaiset tavoitteet oman osaamisen kehittämisen näkökulmasta saavutin kirkkaasti. Moodleen perusteet tulivat siinä määrin tutuiksi, että kykenin rakentelemaan verkkotehtävät riittävälle tekniselle tasolle. Teoreettisen viitekehyksen laatiminen tähän työhön käsittäen pedagogiikan perusteita sulautuvan opetuksen ympärillä sekä yleensä oppimisprosessiin on ollut mahdollisuus oppia uutta ja kehittyä kirjoittajana ja tiedon etsijänä. Edelleen kehityskohteita on valtavasti. Kirjoittamiseen liittyvät tekniset seikat vaativat harjaantumista.

LÄHTEET

Airaksinen Tiina & Vilkka, Hanna 2004. Toiminnallisen opinnäytetyön ohjaajan käsikirja. Tammi.

Gustafsberg, Harri & Holmavuo, Heidi 2019. Karhuryhmä, Otava.

Internet, Wikipedia tilastot 2011

Joutsenvirta, Tanja & Kukkonen, Arja (toim.) 2009: Sulautuva opetus -uusi tapa opiskella ja opettaa. Helsinki, Gaudeamus Helsinki University Press, Oy Yliopistokustannus.

Karevaara, Samuli 2009. Moodlen perusteet. Tampere, Oy Finn Lectura Ab.

Koli, Hanne 2008. Verkko-ohjauksen käsikirja. Helsinki, Oy Finn Lectura Ab.

Kupias, Päivi & Koski, Mia 2012. Hyvä kouluttaja. Sanoma Pro Oy.

Laitinen, Merja & Viitanen, Kirsi 2019. Poliisiammattikorkeakoulun Ops-opas - käsikirja osaamisperusteiseen opetussuunnitelmatyöhön. Poliisiammattikorkeakoulu 2019

Mäkinen, Päivi 2002. Verkkotutor www.uta.fi 2002

Paalasmaa, Jarno 2014. Aktivoi oppilaasi. Juva, Bookwell Oy.

Poliisiammattikorkeakoulun strategia 2019

Poliisiammattikorkeakoulun toimintakäsikirja 2019

Poliisiammattikorkeakoulun pedagogiset linjaukset 2017

Poliisiammattikorkeakoulu, sähköinen ohjekirjasto

Salakari, Hannu 2007. Taitojen opetus. Saarijärvi, Eduskills Consulting.

Salonen, Kari 2013. Turun ammattikorkeakoulun puheenvuoroja 73/2013